

STRATEGIA ROZWOJU GMINY KOSTOMŁOTY NA LATA 2016 - 2022

Spis treści

CZEŚĆ I - OPIS PRAC NAD STRATEGIĄ.....	4
CZEŚĆ II – DIAGNOZA.....	6
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.....	7
2.1. Sytuacja demograficzna gminy	7
2.2. Oświata i edukacja.....	10
2.2.1. Edukacja przedszkolna	10
2.2.2. Edukacja podstawowa	11
2.2.3. Edukacja gimnazjalna.....	12
2.3. Kultura, sport i turystyka	14
2.3.1. Kultura	14
2.3.2. Sport.....	15
2.3.3 Turystyka	19
2.4. Opieka zdrowotna.....	22
2.5. Polityka społeczna gminy	23
2.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	24
2.7 Współpraca z zagranicą.....	26
2.7.1 Współpraca z alzacką gminą Sierentz.	26
2.7.2. Współpraca z Emmerthal.....	27
3. PARTNERSTWA KRAJOWE.....	27
3.1. Stowarzyszenie LGD „Szlakiem Granitu”	27
3.2. Fundusz sołecki	28
3.3. Udział w Programie Odnowa Wsi Dolnośląskiej	29
3.4. Projekty realizowane przez Gminę Kostomłoty	30
4. STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO	41
4.1. Rzeźba, budowa geologiczna	41
4.2. Gleby	41
4.3. Zasoby wodne.....	41
4.4. Lasy	42
5. GOSPODARKA	42
5.1. Rozwój gospodarczy.....	42

5.2. Bezrobocie	46
6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I TECHNICZNA	48
6.1. Świetlice wiejskie	48
6.2. Komunikacja.....	49
6.3. Infrastruktura energetyczna	50
6.4. System gazowniczy	50
6.5. Gospodarka odpadami	50
6.6. Wodociągi i kanalizacja.....	50
CZĘŚĆ III – STRATEGIA	51
1. ANALIZA SWOT, MISJA, WIZJA I CELE GŁÓWNE	51
1.1. Zasady prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kostomłoty	51
1.2. Analiza SWOT – mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia rozwoju gminy	51
1.2.1. Stymulatory rozwoju	52
1.2.2. Destymulatory rozwoju	55
1.3. Misja	56
1.4. Wizja przyszłości gminy Kostomłoty.....	57
1.5. Cele główne	60
2. PLAN OPERACYJNY STRATEGII - CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA STRATEGICZNE	61
3. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ STRATEGII	86
3.1. Instrumenty realizacji strategii	86
3.2. Podmioty zarządzające realizacją strategii.....	87
3.3. Monitoring i zasady aktualizacji strategii.....	88
3.4. Wskaźnikowy system monitorowania strategii.....	89
4. POWIĄZANIE ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO RZĘDU	92
4.1. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r.	92
4.2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Kraju do 2020 r.	96

CZEŚĆ I - OPIS PRAC NAD STRATEGIĄ

Główne założenie prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kostomłoty dotyczyło tworzenia planu strategicznego z udziałem społeczności lokalnej metodami partycypacyjnymi. Dokument na każdym etapie był tworzony z udziałem mieszkańców oraz pracowników jednostek gminnych.

W celu zapewnienia wysokiego poziomu współdecydowania o tworzonej dokumentacji przeprowadzono 2 spotkania warsztatowe, dotyczące kwestii ogólnych strategii, w tym diagnozy analizy SWOT, wizji oraz kierunków rozwoju.

Uczestnikami warsztatów byli:

- ✓ radni gminni,
- ✓ sołtysi,
- ✓ przedstawiciele rad sołeckich,
- ✓ przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych w tym klubów sportowych,
- ✓ przedstawiciele Ochotniczych Straży Pożarnych,
- ✓ przedsiębiorcy,
- ✓ pracownicy Urzędu Gminy w Kostomłotach,
- ✓ przedstawiciele jednostek gminnych,
- ✓ aktywni mieszkańcy gminy Kostomłoty.

Pracami nad strategią kierowali koordynatorzy zewnętrzni z ramienia Zleceniobiorcy, przy wsparciu osoby kontaktowej z ramienia Urzędu Gminy w Kostomłotach.

Rolą koordynatora było organizowanie pracy zespołu i dobór narzędzi niezbędnych do właściwego przygotowania dokumentu.

Pracownicy gminy występowali w roli ekspertów głównie przy części diagnostycznej oraz na spotkaniach warsztatowych z mieszkańcami.

Propozycje zadań strategicznych były zgłaszane przez mieszkańców na poziomie warsztatów.

Odbyły się następujące warsztaty:

Warsztat 1 - Analiza wewnętrzna kluczowych problemów rozwoju w gminie Kostomłoty, analiza zintegrowana SWOT, wizja rozwoju.

Warsztat 2 – Cele rozwoju oraz zadania strategiczne.

Warsztaty odbyły się w okresie styczeń 2016 r.

Praca ekspercka nad dokumentem po zebraniu danych i dokonaniu analizy zakończyła się konsultacją z pracownikami Urzędu Gminy w Kostomłotach, którzy wprowadzili korekty merytoryczne oraz zaproponowali indywidualne rozwiązania. Efekty kilkumiesięcznej pracy zespołu zaprezentowane zostały w lutym 2016 r. Tekst wstępnego projektu strategii wraz z obszerną diagnozą udostępniony był na stronie internetowej gminy.

CZEŚĆ II – DIAGNOZA

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kostomłoty, położona jest w południowo – zachodniej części Polski pomiędzy Wrocławiem a Legnicą, w obrębie Wysoczyzny Średzkiej, jest jedną z pięciu gmin powiatu średzkiego. Głównym ośrodkiem gminy, w skład której wchodzi 30 miejscowości, są Kostomłoty pełniące funkcje centrum administracyjnego i usługowo – handlowego. Powierzchnia gminy wynosi 146 km², a liczba mieszkańców w 2014 roku wynosiła 7157 osób. Gmina Kostomłoty ma charakter rolniczy z perspektywą rozwoju przemysłu i funkcji turystyczno – rekreacyjnej, m.in. poprzez 150-hektarowy obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego przeznaczony pod aktywność przemysłową.

Przez obszar gminy, z północnego zachodu na południowy wschód, przebiega autostrada A4, stanowiąca część międzynarodowego szlaku komunikacyjnego Berlin – Drezno – Wrocław – Opole – Kraków - Lwów, skomunikowana z drogą krajową nr 5, prowadzącą do Strzegomia i biegnącą do przejścia granicznego w Lubawce z odejściem w kierunku nowopowstałej drogi obsługującej Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną Żarowa i Świdnicy.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku wymienia te szlaki jako najistotniejsze dla regionu i kraju, które czynią z Dolnego Śląska jeden z najważniejszych europejskich regionów węzłowych. Zgodnie z nią, Kostomłoty to ważny przystanek europejskiego korytarza transportowego, łączącego wschodnią i zachodnią Europę.

Źródło: www.kostomloty.pl

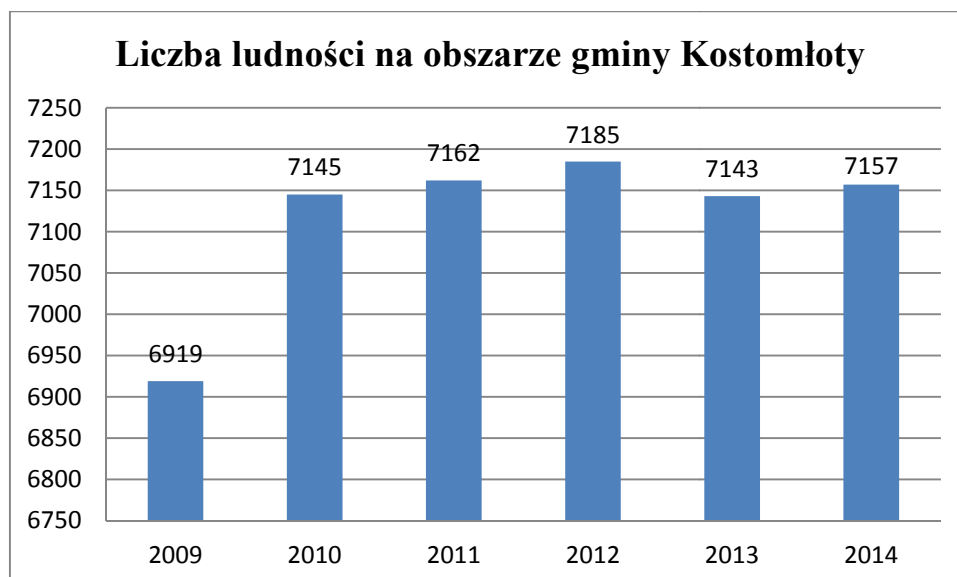

2. SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

2.1. Sytuacja demograficzna gminy

Obszar gminy zamieszkuje: 7157 osób (stan na dzień 31.12.2014, źródło: GUS), co stanowi 13,57% ogółu mieszkańców powiatu średzkiego. Uwzględniając strukturę płci, obszar zamieszkuje: 3 558 kobiet, co daje 49,71% ogólnej liczby ludności gminy.

Rozpatrując zmiany, jakie zaszły na przestrzeni lat w liczbie mieszkańców, przygotowano zestawienie liczby ludności. Dane pochodzą z Banku Danych Lokalnych (BDL GUS) i obejmują okres od 2009 do najbardziej aktualnych danych, dostępnych w Głównym Urzędzie Statystycznym, czyli do roku 2014.

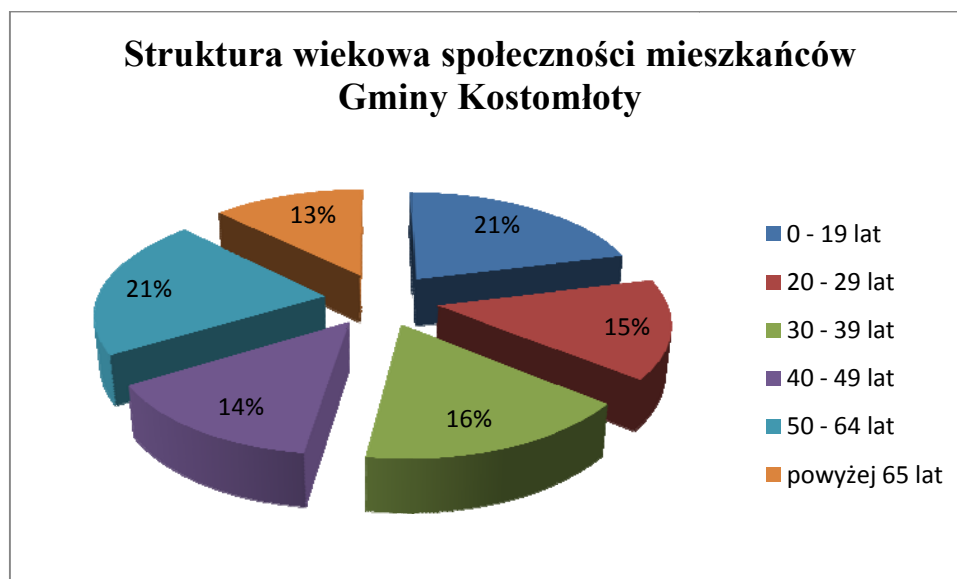

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Analizując powyższy wykres widać, że pomimo niewielkiego spadku liczby ludności w roku 2013 (w odniesieniu do roku 2012), w latach 2009 – 2014 liczba ludności wykazywała tendencję wzrostową. Porównując te zestawienie do ogólnej spadkowej tendencji całego Dolnego Śląska, wzrost liczby mieszkańców obszaru gminy jest pozytywnym sygnałem. Wynika to prawdopodobnie z dobrego skomunikowania obszaru z pobliskim Wrocławiem, w związku z czym osoby pracujące we Wrocławiu i chcące wyprowadzić się poza miasto mogą wybrać gminę do stałego zamieszkania. Dzięki temu nowi mieszkańcy stanowią istotny potencjał rozwojowy na tym obszarze.

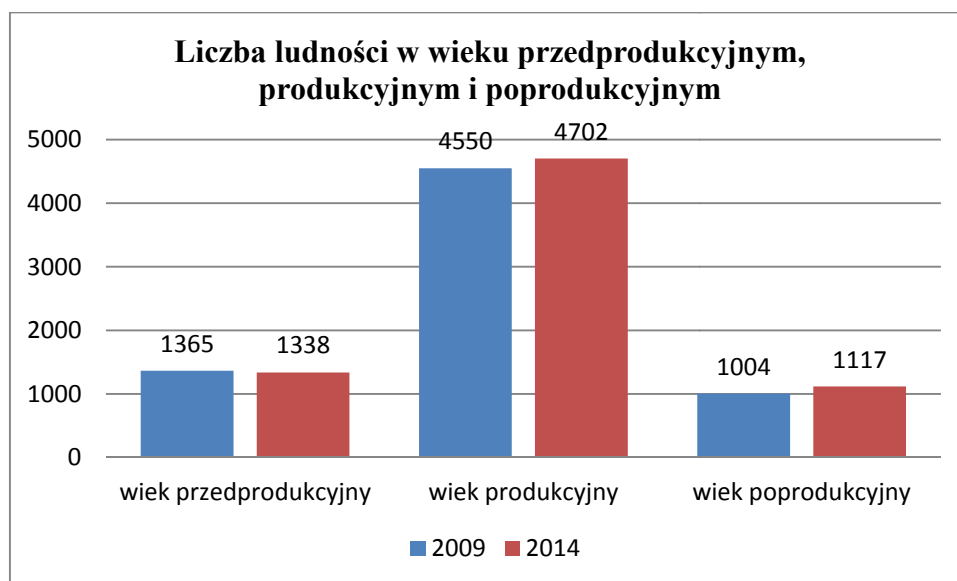
Warto również przyrzeć się strukturze wiekowej ludności.

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.12.2014 roku)

Przygotowane zestawienie pokazuje wyraźnie, że społeczność gminy Kostomłoty to społeczność młoda (36% mieszkańców mieści się w grupie wiekowej do 30 roku życia). Jest to dobry sygnał, ukazujący duży potencjał gminy.

Do analizy przygotowano dodatkowo zestawienie liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym w odniesieniu do lat 2009 – 2014.

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Osoby w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 roku życia) stanowiły w 2014 roku ponad 18,7% ogółu ludności, w wieku produkcyjnym ponad 65,7% ogółu ludności, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym 15,6% ogółu ludności. W rozpatrywanym okresie widać względnie nieznaczny spadek (2%) osób w wieku przedprodukcyjnym oraz nieznacznie dostrzegalny (ponad 3%) wzrost poziomu osób w wieku produkcyjnym i ponad 10% wzrost osób w wieku poprodukcyjnym.

Warto zauważyć, że tendencja jest dużo mniejsza niż na poziomie krajowym. Zjawisko starzejącego się społeczeństwa można zaobserwować bowiem w całym kraju, przy jednoczesnej prognozie pogłębiającego się procesu. Zjawisko to potwierdza przeprowadzona przez Instytut Rozwoju Terytorialnego prognoza demograficzna, która pokazuje, że do roku 2035 w gminie Kostomłoty zwiększy się liczba osób w wieku poprodukcyjnym (ponad 37%), przy jednoczesnym zmniejszeniu o blisko 17% liczby osób w wieku produkcyjnym.

Prognoza demograficzna dla gminy Kostomłoty na lata 2020 – 2035

Struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku dla gminy Kostomłoty						
		2014	2020	2025	2030	2035
wiek przedprodukcyjny	ogółem	1338	1292	1264	1106	1041
	mężczyźni	679	638	632	568	539
	kobiety	659	654	632	538	502
wiek produkcyjny	ogółem	4702	4515	4323	4236	4032
	mężczyźni	2597	2513	2388	2316	2209
	kobiety	2105	2002	1935	1920	1823
wiek poprodukcyjny	ogółem	1117	1385	1572	1693	1789
	mężczyźni	323	467	576	633	670
	kobiety	794	918	996	1060	1119
Ogółem		7157	7192	7159	7035	6862

Źródło: Instytut Rozwoju Terytorialnego (www.irt.wroc.pl)

Powodów takiej sytuacji jest kilka: niski przyrost naturalny oraz migracje wewnętrzne lub zewnętrzne na pobyt stały, których nie równoważą nowi mieszkańcy osiedlający się na terenie gminy. Przyjrzyjmy się teraz jak wygląda sytuacja migracji zewnętrznych i wewnętrznych na pobyt stały w rozpatrywanych latach 2009 – 2014 w gminie Kostomłoty.

Migracje gminne na pobyt stały według typu i kierunku		
	2009	2014
zameldowania		
ogółem	78	63
miasta	47	29
wieś	28	34
zagranica	3	0
wymeldowania		
ogółem	75	61
miasta	41	31
wieś	32	23
zagranica	2	7
Saldo migracji wewnętrznych	2	9
Saldo migracji zewnętrznych	1	-7

Źródło: dane z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

W latach 2009 – 2014 możemy zaobserwować dodatnią zmianę liczby migracji wewnętrznych i ujemną zmianę liczby migracji zewnętrznych na pobyt stały, co pokazuje atrakcyjność możliwości wyjazdu i rozwoju zagranicą.

2.2. Oświata i edukacja

Na terenie gminy Kostomłoty dobrze funkcjonuje baza edukacyjna, która jest sukcesywnie modernizowana i dostosowywana do aktualnie obowiązujących wymogów budowlanych i technicznych.

2.2.1. Edukacja przedszkolna.

Według danych z arkuszy Urzędu Gminy na rok szkolny 2013/2014 na terenie gminy funkcjonowały punkty i oddziały przedszkolne:

- ✓ Kostomłoty - 6 oddziałów przedszkolnych,
- ✓ Mieczków - 1 oddział przedszkolny,
- ✓ Karczyce - 1 oddział przedszkolny.
- ✓ Piotrowice – 2 oddziały przedszkolne

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym:

Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym (wartość % w odniesieniu do pełnej ilości dzieci w danym wieku na terenie gminy)		
	2009	2014
dzieci w wieku 3 - 4 lat	66,4 %	52,1 %
dzieci w wieku 4 - 6 lat	75,1 %	70,4 %

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Mały odsetek dzieci, objętych wychowaniem przedszkolnym, może być spowodowany specyfiką obszarów wiejskich, które charakteryzują się tradycyjnym podziałem ról w rodzinach i wysokim odsetkiem niepracujących kobiet. Dla porównania możemy przyrzeć się danym z terenu całego Dolnego Śląska dla dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. W 2014 roku wartość ta wynosiła odpowiednio: dzieci w wieku 3 – 4 lat: 73,3% oraz dzieci w wieku 4 – 6 lat: 87,8%. Dane te pokazują, że istnieje konieczność dalszego rozwoju bazy przedszkolnej.

2.2.2. Edukacja podstawowa

Na terenie gminy Kostomłoty znajdują się cztery szkoły podstawowe:

- ✓ Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Kostomłotach,
- ✓ Szkoła Podstawowa im. Św. Jana Bosko w Karczycach,
- ✓ Szkoła Podstawowa w Mieczkowie
- ✓ Szkoła Podstawowa w Piotrowicach prowadzona przez Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” w Piotrowicach.

Szkoły zapewniają dzieciom naukę na wysokim poziomie dzięki wykwalifikowanej kadrze nauczycielskiej, która stale rozwija swoje umiejętności.

Szkoły chętnie angażują się w realizację projektów finansowanych w ramach środków zewnętrznych. Do najważniejszych przedsięwzięć tego obszaru zaliczyć należy projekty: „Daj sobie szanse. My Ci pomożemy!”, „Indywidualne wsparcie uczniów klas I – III Gminy Kostomłoty”, „Akademia zapamiętywania”, „Radosna Szkoła” oraz „Pracownia przyrodnicza w każdej gminie”, który wynika z celów i priorytetów Strategii Rozwoju Województwa

Dolnośląskiego. Głównym celem tego programu jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów o utrudnionym dostępie do edukacji, zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych, podnoszenie jakości procesu kształcenia, wspieranie indywidualnych zainteresowań i zdolności każdego ucznia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności kluczowych poprzez realizację programów rozwojowych na zajęciach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, a także wdrażanie przyjętych rozwiązań do praktyki szkolnej.

W ramach powyższych działań prowadzono:

- ✓ zajęcia pozalekcyjne
- ✓ koło zainteresowań przyrodnicze, matematyczne
- ✓ zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z przyrody i matematyki
- ✓ zajęcia pozaszkolne
- ✓ koło zainteresowań z wykorzystaniem platformy edukacyjnej
- ✓ wycieczki dydaktyczne na terenie Dolnego Śląska
- ✓ wycieczki do Jaskini Niedźwiedziej, Parku Krajobrazowego Chełmy, Karkonoskiego Parku Narodowego
- ✓ wyjazdy do Multi Centrum we Wrocławiu.

Ponadto każda ze szkół aktywnie realizuje programy z zakresu profilaktyki, zdrowego trybu życia i bezpieczeństwa. Uczniowie gminnych placówek oświatowych odnoszą sukcesy na olimpiadach, konkursach i zawodach sportowych rangi powiatowej, wojewódzkiej i ogólnopolskiej.

2.2.3. Edukacja gimnazjalna

Gimnazjum Publiczne im. Ks. Jana Twardowskiego w Kostomłotach prowadzi działalność dydaktyczno – wychowawczą w formie obowiązkowych zajęć dydaktycznych, sportowych, artystycznych oraz zajęć pozalekcyjnych.

Gimnazjum opracowało własną Misję Szkoły, która stanowi integralną część oferty edukacyjnej: *Wychowanie jest tym skuteczniejsze, im mocniej opiera się na współdziałaniu nauczycieli i rodziców w odniesieniu do wszystkich uczniów: dobrych, jak i tych, którzy sprawiają trudności.*

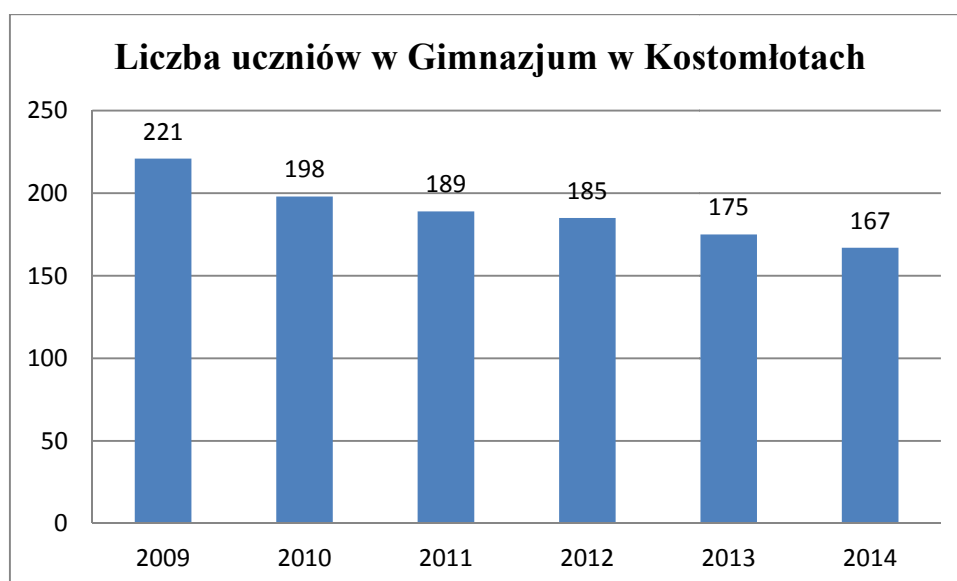

Głównymi celami wychowawczymi szkoły są:

- ✓ Wpieranie indywidualnego rozwoju ucznia uwzględniającego jego możliwości pełnego rozwoju intelektualnego, psychofizycznego w warunkach poszanowania godności oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej.
- ✓ Uczenie dostrzegania i akceptowania różnic między ludźmi.
- ✓ Przygotowanie ucznia do życia w rodzinie, społeczności lokalnej, państwie i we wspólnocie europejskiej.
- ✓ Uczenie szacunku dla dobra wspólnego, jako podstawy życia społecznego.
- ✓ Uczenie samodzielności, odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku wobec drugiego człowieka oraz tolerancji.
- ✓ Uczenie szacunku do tradycji, dóbr kultury i kształtowanie postaw patriotycznych.
- ✓ Rozwijanie aktywności społecznej.
- ✓ Popularyzowanie sylwetki patrona szkoły.

Ponadto gimnazjaliści od kilku lat realizują się w roli wolontariuszy, a ich mottem przewodnim są słowa patrona ks. Jana Twardowskiego: „Realizujemy się najpełniej, jeśli potrafimy żyć dla innych”, uczestniczą w olimpiadach, konkursach wiedzy oraz zawodach sportowych rangi powiatowej, wojewódzkiej i ogólnopolskiej. Gimnazjum w Kostomłotach w ramach prowadzonej współpracy zagranicznej od wielu lat sukcesywnie utrwała i rozwija stosunki partnerskie z gminą Emmerthal w Niemczech.

Dodatkowo należy zauważyć, że z roku na rok – w związku ze spadkiem przyrostu naturalnego, zmniejsza się również liczba uczniów szkół gimnazjalnych. Obrazuje to wykres zamieszczony poniżej:

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Współczynnik solaryzacji brutto, jeden z podstawowych wskaźników stosowanych do badania poziomu edukacji, w gminie Kostomłoty wynosił w 2014 roku: dla szkolnictwa podstawowego: 86,57%, a dla szkolnictwa gimnazjalnego: 78,40%.

2.3. Kultura, sport i turystyka

2.3.1. Kultura

Działalność kulturalna na terenie gminy Kostomłoty oparta jest obecnie przede wszystkim na zadaniach realizowanych przez Gminny Ośrodek Kultury w Kostomłotach i ukierunkowanych na rozbudzeniu zainteresowań i potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej. Gminny Ośrodek Kultury realizuje zadania w dziedzinie wychowania, edukacji, upowszechniania kultury, sztuki, wiedzy i nauki, czynnego wypoczynku, rekreacji i turystyki, których celem jest pobudzanie społeczności gminy do aktywnego uczestnictwa w kulturze i współtworzenia jej wartości. GOK obejmuje swoją działalnością mieszkańców całej gminy, ściśle współpracując z wiejskimi domami kultury, świetlicami, szkołami i klubami środowiskowymi, organizując imprezy okolicznościowe oraz wspierając działalność mniejszych ośrodków.

Do zakresu działania GOK należą:

- ✓ edukacja kulturalna i wychowanie poprzez sztukę,

- ✓ tworzenie, ochrona i udostępnianie dóbr kultury,
- ✓ tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, rękodzieła ludowego i artystycznego,
- ✓ tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego,
- ✓ udzielanie pomocy organizacyjnej przy realizacji kulturalnych inicjatyw mieszkańców,
- ✓ organizacja różnorodnych zajęć dla dzieci i młodzieży, służących rozwojowi i pogłębianiu ich zainteresowań i aktywności twórczej,
- ✓ organizacja imprez kulturalnych, rozrywkowych, rekreacyjnych i turystycznych, okolicznościowych i obrzędowych (tj. święta, jubileusze, turnieje wsi, konkursy, warsztaty i plenery artystyczne),
- ✓ organizacja wycieczek i rajdów turystycznych.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2014 roku zorganizowano 45 imprez artystycznych, w których uczestniczyło ponad 5000 osób i obejmowały: wystawy, występy artystów i zespołów zawodowych, występy zespołów amatorskich, dyskoteki, prelekcje, spotkania, wykłady, konkursy, imprezy turystyczne i sportowo – rekreacyjne.

Upowszechnieniem czytelnictwa w gminie zajmują się trzy biblioteki, które posiadają księgozbiór o wielkości 23 809 woluminów:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Kostomłotach,
- Biblioteka w Szkole Podstawowej w Kostomłotach
- Oddział Biblioteczny w Osieku.
- Oddział Biblioteczny w Karczycach.

Liczba wypożyczeń księgozbioru na zewnątrz z każdym rokiem maleje. W 2010 roku wartość ta wynosiła 8 723, natomiast w 2014 roku: 8 170, co dało spadek o ponad 6% wypożyczonych książek. Biblioteki nie są obecnie przystosowane dla osób niepełnosprawnych ruchowo.

2.3.2. Sport

Najpopularniejszą dyscypliną sportu uprawianą na terenie gminy Kostomłoty, w której zawodnicy uczestniczą w rozgrywkach ligowych, jest piłka nożna. Kluby piłkarskie zrzeszone są w ramach stowarzyszenia Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Kostomłotach

i w większości rywalizują w rozgrywkach organizowanych przez Dolnośląski Związek Piłki Nożnej.

Działalność klubów sportowych finansowana jest w znacznej mierze z dotacji pochodzącej z budżetu gminy Kostomłoty w ramach zadania upowszechniania kultury fizycznej i sportu. Podstawowym celem realizacji zadań publicznych na tym obszarze jest krzewienie zdrowego trybu życia, eliminowanie patologii społecznych, szeroko rozumiana integracja lokalna oraz możliwość samorealizacji i prezentowania własnych umiejętności. Dla najmłodszych jest to możliwość rozwijania talentów i kreowania własnej ścieżki kariery. W ramach działalności klubów sportowych w gminie odbywają się turnieje piłkarskie, memoriały oraz zawody sportowe integrujące różne grupy społeczne.

Zasoby obiektów sportowo-rekreacyjnych w Gminie Kostomłoty ilustrują poniższe tabelki (dane z Urzędu Gminy):

Boiska i stadiony sportowe

Lp.	Nazwa obiektu sportowego i adres	Nawierzchnia
1.	Stadion sportowy, boisko – Kostomłoty ul. Wrocławska	trawiasta
2.	Boisko sportowe – Bogdanów (pow. działki: 8.000 m ²)	trawiasta
3.	Boisko sportowe – Godków (pow. działki: 7.900 m ²)	trawiasta
4.	Boisko sportowe – Jakubkowice (pow. działki: 18.100 m ²)	trawiasta
5.	Boisko sportowe – Jarząbkowice (pow. działki: 14.500 m ²)	trawiasta
6.	Boisko sportowe – Jenkowice (pow. działki: 5.900 m ²)	trawiasta
7.	Boisko sportowe – Mieczków (pow. działki: 3.592 m ²)	trawiasta
8.	Boisko sportowe – Osiek (pow. działki: 7.600 m ²)	trawiasta
9.	Boisko sportowe - Paździorno (pow. Działki: 17.919 m ²)	trawiasta
10.	Boisko sportowe – Piersno (pow. działki: 10.300 m ²)	trawiasta
11.	Boisko sportowe – Piotrowie (pow. działki: 31.768 m ²)	trawiasta
12.	Boisko sportowe – Samborz (pow. działki: 9.074 m ²)	trawiasta
13.	Boisko sportowe – Szymanowice (pow. działki: 11.000 m ²)	trawiasta
14.	Boisko sportowe – Wichrów (pow. działki: 13.052 m ²)	trawiasta
15.	Boisko sportowe – Wilków Średzki (pow. działki: 15.281 m ²)	trawiasta
16.	Boisko sportowe – Zabłoto (pow. działki: 9.500 m ²)	trawiasta

Boiska przyszkolne

Lp.	Nazwa obiektu sportowego i adres (Wymiar areny boiska)	Jakie dyscypliny można poprowadzić na obiekcie np. siatkówka, koszykówka	Nawierzchnia	Ilość miejsc na widowni	Rodzaj oświetlenia
1.	Kostomłoty Ul. Wrocławska 10 Powierzchnia 105m/68m (Stadion sportowy)	Piłka nożna	Murawa naturalna	120	Lampy typu ulicznego -
2.	Kostomłoty Ul. Wrocławska 10 Boisko przyszkolne Wymiary 42m/22m	Koszykówka	Powierzchnia asfaltowa	Brak widowni	-

Hale przyszkolne

Lp.	Nazwa obiektu sportowego i adres (Wymiar areny boiska)	Jakie dyscypliny można poprowadzić na obiekcie np. siatkówka, koszykówka	Nawierzchnia	Ilość miejsc na widowni	Rodzaj oświetlenia
1.	Kostomłoty Gimnazjum (Pow. całkowita 436 m ² , wymiary: 22m/11m pomocnicze 16m/5m)	Koszykówka, Piłka ręczna, Siatkówka	Nawierzchnia sztuczna	Brak	Halogenowe
2.	Kostomłoty Szkoła Podstawowa (Ul. Wrocławska 10 Wymiary: 24m/12m)	Koszykówka, Siatkówka	Parkiet	Brak	Zwykłe energooszczędne
3.	Mieczków Szkoła Podstawowa Gmina Kostomłoty (Wymiary 24m/12m)	Koszykówka, Piłka ręczna, Siatkówka	Parkiet	Brak	Zwykłe energooszczędne
4.	Karczyce Szkoła Podstawowa (Wymiary 22m/8m)	Siatkówka, koszykówka, piłka ręczna	Parkiet	brak	Zwykłe energooszczędne

Siłownie napowietrzne

Lp.	Miejscowość	Typ obiektu	Adres obiektu
1.	Kostomłoty	Siłownia napowietrzna (zewnątrzna)	Kostomłoty, Ul. Wrocławska
2.	Chmielów	Siłownia napowietrzna (zewnątrzna)	Chmielów, teren przy świetlicy wiejskiej
3.	Mieczków	Siłownia napowietrzna (zewnątrzna)	Mieczków, teren przy świetlicy wiejskiej

Place zabaw

Lp.	Miejscowość	Nr działki	Właściciel	Zarządca
1	Wichrów	274/3, 92/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
2	Osiek	229/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
3	Piersno	153/17 183/1	ANR SP	Urząd Gminy Kostomłoty
4	Wilków Śr.	33	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
5	Sobkowice	208/11	ANR SP	Urząd Gminy Kostomłoty
6	Czechy	18/1	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
7	Świdnica Polska	181	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
8	Piotrowice	593/54	Gmina Kostomłoty	Stowarzyszenie „Nasza Szkoła” w Piotrowicach
9	Piotrowice	113/6	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
10	Budziszów	24/6	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
12	Sikorzyce	105/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
12	Chmielów	271/4	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
13	Ramułtowice	234/17	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
14	Jakubkowice	131	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
15	Zabłoto	109/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty

16	Jarząbkowice	52/3	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
17	Godków	55/3	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
18	Siemdrożyce	10/4	Właściciel prywatny	Urząd Gminy Kostomłoty
19	Paździorno	220/12	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
20	Mieczków	158/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
21	Jenkowice	111/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
22	Karczyce	220	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
23	Szymanowice	100	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
24	Samborz	68/1	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
25	Lisowice	264/1	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
26	Bogdanów	111/2	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
27	Samsonowice	37/1	Właściciel prywatny	Urząd Gminy Kostomłoty
28	Kostomłoty	214/4	Gmina Kostomłoty	Urząd Gminy Kostomłoty
29	Kostomłoty	216/5	Gmina Kostomłoty	SP Kostomłoty

2.3.3 Turystyka

Atrakcyjne położenie, przychylność mieszkańców, piękne zabytkowe architektury, interesująca przeszłość historyczna to potencjał, który zasługuje na zainteresowanie.

Walory przyrodnicze

Gmina Kostomłoty leży w obrębie mikroregionu: Wysoczyzna Średzka (według J. Kondrackiego). Obszar ten ma charakter lekko pofalowanej równiny morenowo-sandrowej z ostańcami kemów i moren recesyjnych. Sieć hydrologiczna jest dość słabo rozwinięta, składa się na nią system małych, bezimiennych cieków wodnych. Jedynymi większymi rzekami są Strzegomka, przepływająca przez południową część gminy oraz Karczycki Potok, nawadniający jej północną część. Na obszarze gminy brak większych kompleksów leśnych, co z pewnością sprzyja podejmowaniu badań powierzchniowych, tym bardziej, że prace rolne

przewodzone na wylesionych terenach mogą niszczyć obiekty archeologiczne. Teren gminy Kostomłoty nie został przebadany archeologicznie w sposób kompleksowy.

Walory kulturowe

Wśród najcenniejszych zabytków gminy Kostomłoty znajdują się przede wszystkim obiekty sakralne. Są to liczne, wzniesione w średniowieczu kościoły (świątynie w Chmielowie, Karczycach, Kostomłotach, Mieczkowie, Paździornie, Piersnie, Piotrowicach, Wichrowie, Wilkowie Średzkim). Zależnie od struktury wyznaniowej wsi, niektóre kościoły pełniły od czasów reformacji funkcje kościołów ewangelickich. Świątynie otoczone są przykościelnymi cmentarzami, których graniczne mury stanowią istotny element w krajobrazach wsi.

Odrębną grupę obiektów zabytkowych stanowią założenia rezydencjonalne. Spośród dawnych siedzib szlacheckich wyróżniają się skalą i okazałością następujące założenia: w Piotrowicach z okazałym folwarkiem (pałac nie zachowany) i rozległym parkiem krajobrazowym, gdzie jako element urządzenia parkowego zaadaptowano grodzisko, w Bogdanowie (siedziba majoratu dóbr, pałac nie zachowany) z rozległym parkiem krajobrazowym, w Jarząbkowicach z pałacem wzniesionym ok. 1700 r. i gruntownie zmodernizowanym w 1890 r. oraz parkiem, w Lisowicach z otoczonym fosą i parkiem dworem wzniesionym w 2 poł. XVI w., a następnie przebudowanym ok. 1760 i ok. 1920 r. W Chmielowie zachował się pałac z XVIII w., natomiast w Karczycach pałac wzniesiony w k. XIX w. znacznie przebudowany w XX w. i zaadaptowany na szkołę podstawową.

Stan zachowania dawnych zespołów nie jest zadowalający. Przykładem udanej adaptacji zespołu pałacowego do nowych funkcji jest założenie w Lisowicach i park w Ramułowicach. W 2015 r. częściowo odbudowany został system melioracyjny w zabytkowym parku w Piotrowicach. Problemem jest utrzymanie zabudowy dużych dawnych folwarków oraz rewaloryzacja założeń parkowych. Większość zespołów jest użytkowana i dość zadbane.

W krajobrazie kulturowym gminy Kostomłoty istotne znaczenie mają krzyże pokutne oraz kapliczki i rzeźby przydrożne. W dwóch wsiach zachowały się kolumny maryjne – wystawione na głównym dziedzińcu folwarcznym w Bogdanowie z 1778 r. oraz przy dawnym głównym skrzyżowaniu w Osieku (XVII/XVIII w.). Okazałe krzyże wotywnie znajdują się w Kostomłotach i Świdnicy Polskiej, pomniki św. Jana Nepomucena – w

Kostomłotach, Osieku, Świdnicy Polskiej i Piotrowicach, natomiast skromne kapliczki słupowe – w Paździornie i Ramułowicach.

W gminie dominująca jest zabudowa murowana, ale zachowały się jeszcze nieliczne przykłady zabudowy gospodarczej wzniesionej w konstrukcji szachulcowej.

Wśród zabudowy wiejskiej zwracają uwagę dawne zagrody sołeckie – zachowane w Czechach, Godkowie, Samborzu i Świdnicy Polskiej oraz zagroda wójta w Osieku. W krajobrazie gminy wyróżniają się również położone nad ciekami młyny wodne (w Bogdanowie młyn należący do folwarku, w Osieku i Piotrowicach – adaptowany później na potrzeby pracowników cukrowni) oraz młyńska zagroda w Piersnie z niezachowanym wiatrakiem, dom właściciela rzeźni w Bogdanowie oraz dawne gospody. Zabytkowe obiekty związane z przemysłem rolnym – to zabudowania cukrowni w Piotrowicach oraz mleczarni w Kostomłotach i Mieczkowie.

Można zauważyć, że duży potencjał gminy leży w zabytkach i stanowiskach archeologicznych, znajdujących się na jej obszarze. Aktualne obiekty wymagają jednak intensywnych prac rewitalizacyjnych. Skromna baza turystyczna (noclegi, gastronomia) i nieliczne usługi turystyczne świadczą o bardzo słabym wykorzystaniu potencjału przyrodniczo – kulturowego obszaru oraz położenia przy głównych krajowych trasach komunikacyjnych. Potencjał do rozwoju tej oferty zbudować można wokół przebiegającego przez gminę „Szlaku św. Jakuba”, który przebiega od Sobótki poprzez miejscowości Osieczyna, Kostomłoty, Zabłoto i biegnie dalej w kierunku gminy Środa Śląska. Oferta turystyczna obszaru na koniec roku 2014 obejmowała 89 zarejestrowanych miejsc noclegowych, według danych dostępnych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. W porównaniu z rokiem 2012 liczba ta wzrosła o ponad 30%. Wydaje się, że w przyszłości kierunek rekreacyjny, nastawiony na turystykę weekendową (szlaki kajakowe i rowerowe) stanie się obiecującym kierunkiem rozwoju obszaru, pod warunkiem utworzenia odpowiedniej infrastruktury oraz przygotowania mieszkańców do realizacji tego typu usług i promocji regionu.

Obiekty hotelowe:

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Liczba miejsc noclegowych
1	Kostomłoty	Hotel Restauracja Stary Ratusz	33
2	Karczyce	Hotel Karczyce	59

Przyjrzyjmy się statystycznym zmianom, jakie zaszły w tym okresie:

	2012	2014	Zmiana
Liczba miejsc noclegowych	62	89	+ 27
Liczba osób korzystających z noclegów	4139	8441	+ 4302
Liczba udzielonych noclegów	6189	11909	+ 5720

Należy pamiętać, że dane z GUS dotyczą tylko określonych kategorii miejsc noclegowych. Nie obejmują choćby danych z gospodarstw agroturystycznych. Pomimo tego można na ich podstawie wyciągnąć pewne wnioski. Generalnie widać, że zarówno liczba osób korzystających z noclegów, jak i liczba udzielonych noclegów wzrosły. Przy wzroście liczby osób korzystających z noclegów (ponad 50%) wzrosła również liczba udzielonych noclegów (48%). Jest to dobry sygnał i może świadczyć o wzrastającym zainteresowaniu obszarem gminy.

2.4. Opieka zdrowotna

Główną placówką gminnej służby zdrowia jest Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Zakład Usług Medycznych w Kostomłotach. Udziela on świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, obejmującej usługi z zakresu internistyki i pediatrii, stomatologii oraz ambulatoryjnych porad specjalistycznych.

Zestawienie danych świadczeniobiorców objętych pomocą w latach 2009 – 2014

Lp.	Rodzaj świadczeń	Lata					
		2009	2010	2011	2012	2013	2014
1	Podstawowa opieka zdrowotna	17656	16879	16426	16465	17550	17942
2	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna: - poradnia laryngologiczna	4039 957	3897 932	4768 976	3961 576	1467 -	1103 -

	- poradnia ginekologiczno – położnicza	844 607	804 622	1089 686	801 451	- -	- -
	- poradnia dermatologiczna	1157	1172	-	-	-	-
	- poradnia ortopedyczna	474	367	545	273	-	-
	- poradnia okulistyczna	-	-	757	1087	1467	1103
	- poradnia reumatologiczna	-	-	715	773	-	-
	- poradnia endokrynologiczna						
3	Rehabilitacja lecznicza	7498	7860	8060	7686	8769	8517

2.5. Polityka społeczna gminy

Zadania pomocy społecznej w gminie Kostomłoty realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach (GOPS). Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- ✓ przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- ✓ pracy socjalnej,
- ✓ prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- ✓ analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- ✓ rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

Główne cele pomocy społecznej:

- ✓ wsparcie osób i rodzin w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- ✓ zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej – dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,

- ✓ zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- ✓ zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- ✓ integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- ✓ stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Jak wynika z poniższych danych wraz ze stałym poziomem liczby ludności gminy, do roku 2012 zmniejszała się liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej. Od tego czasu utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego		
Rok	Liczba mieszkańców gminy	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej GOPS
2009	6919	166
2010	7145	200
2011	7162	190
2012	7185	179
2013	7143	189
2014	7157	188

2.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Każdego roku Rada Gminy Kostomłoty uchwała program i zasady współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Organizacje pozarządowe, skupiające aktywnych obywateli i podejmujące inicjatywy na rzecz lokalnych społeczności, są ważnym ogniwem prowadzonej przez samorząd gminy polityki. Organizacje, skupiając lokalnych liderów, pobudzają aktywność obywatelską, uczą dialogu społecznego są swoistego rodzaju łącznikami między obywatelami a samorządem. Przyjmując Program Współpracy Gminy Kostomłoty z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, Rada Gminy Kostomłoty wyraża wolę budowania dialogu obywatelskiego, stwarzania warunków do realizacji inicjatyw, służących mieszkańcom oraz deklaruje współpracę z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań ustawowych.

Nadrzędnym celem współpracy jest zapewnienie efektywnego wykonywania zadań własnych gminy, wynikających z przepisów prawa, poprzez włączenie organizacji pozarządowych w realizację tych zadań oraz budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą a organizacjami pozarządowymi.

Celami szczegółowymi współpracy są:

- ✓ umacnianie w świadomości społecznej poczucia przynależności i odpowiedzialności za wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
- ✓ stworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców gminy;
- ✓ budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej;
- ✓ uzupełnienie działań gminy w zakresie nie obejmowanym przez struktury samorządowe;
- ✓ zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- ✓ określanie potrzeb społecznych i sposobu ich zaspokajania;
- ✓ integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Współpraca gminy z organizacjami opiera się na następujących zasadach:

- ✓ pomocniczości - Gmina będzie powierzać swoje zadania publiczne organizacjom, a organizacje te będą je wykonywać w sposób profesjonalny, efektywny i terminowy,
- ✓ suwerenności stron – Gmina, jak i organizacje podejmujące współpracę, zachowują wzajemną autonomię i niezależność względem siebie w swojej działalności statutowej,
- ✓ partnerstwa - oznacza zespół określonych postaw i norm zachowań, opartych na wzajemnym uznaniu, respektowaniu oraz poszanowaniu praw i obowiązków w trakcie realizacji wspólnych zadań,
- ✓ efektywności - Gmina, jak i organizacje współpracujące ze sobą, w wykonywaniu zadań będą dbać, aby zadania te były wykonane z jak najlepszym rezultatem dla dobra społeczności lokalnej,
- ✓ uczciwej konkurencji i jawności - określenie kryteriów w systemie komunikowania się polegające na obowiązku udostępniania przez Gminę oraz organizacje na zasadzie wzajemności, niezbędnych informacji służących realizacji określonych zadań.

Wykaz organizacji pozarządowych, działających na terenie gminy Kostomłoty (na podstawie danych przekazanych przez Urząd Gminy):

1. Arka Młodego Pokolenia
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Kostomłotach
3. Stowarzyszenie "Nasze Piotrowice"
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Osieku
5. Stowarzyszenie Mieszkańców Piersna
6. Stowarzyszenie "Słoneczniki" w Mieczkowie
7. Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom "Promyk" w Karczycach
8. Stowarzyszenie "Szansa dla Gimnazjum"
9. Ochotnicza Straż Pożarna w Bogdanowie
10. Ochotnicza Straż Pożarna w Paździornie
11. Stowarzyszenie Przedsiębiorców Gminy Kostomłoty
12. Stowarzyszenie "Nasza Szkoła" w Piotrowicach
13. Ludowy Zespół Sportowy Olimpia Chmielów w Chmielowie
14. Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe Kostomłoty
15. Ochotnicza Straż Pożarna w Ramułowicach
16. Stowarzyszenie "Wszystko Dla Dziecka" Kostomłoty
17. Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich "Bocianie Gniazdo".
18. Stowarzyszenie mieszkańców Mieczkowa „Nasz Mieczków”.
19. Stowarzyszenie „Kółko Rolnicze w Piotrowicach”

2.7 Współpraca z zagranicą

2.7.1 Współpraca z alzacką gminą Sierentz.

Idea nawiązywania bezpośrednich, stałych kontaktów pomiędzy miastami i gminami powstała krótko po zakończeniu II wojny światowej. Miała ona wówczas na celu jak najszybsze przełamanie barier pomiędzy narodami i ludźmi. Ruch miast bliźniaczych stał się wtedy naturalnym elementem życia samorządowego. Rozwijanie i zagęszczanie sieci bliźniaczych uważane było i jest za istotny element w procesie integracji europejskiej. Kontakty pomiędzy społecznościami zamieszkującymi różne państwa, budowanie wzajemnych, partnerskich relacji, różnorodne formy współpracy i często wzajemna pomoc stanowią bazę budowania wspólnej Europy. W gminie Kostomłoty starania w celu nawiązania współpracy z gminą Sierentz podjęte zostały w 1996 roku. Już rok później obie strony podpisały Deklarację Intencji Współpracy.

Przysięga Bliźniacza podpisana została w 1999 roku przez stronę polską, a w 2000 roku przez stronę francuską. Jej główną przesłanką jest jedność europejska realizowana z ogromnym zaangażowaniem przez mieszkańców i władze obu gmin począwszy od Zbigniewa Michalewskiego – pierwszego wójta Gminy Kostomłoty, poprzez wójtów kolejnych kadencji: Kazimierza Bubę, Aleksandra Bąka, Wacława Jaskulę oraz obecnego wójta Stanisława Wichę. Szczególną rolę w budowaniu i rozwijaniu wzajemnej współpracy odgrywa Mer gminy Sierentz Jean Marie Belliard odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi dla Rzeczypospolitej Polskiej nadanym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Realizacja założeń Przysięgi Bliźniaczej nie byłaby możliwa bez wzajemnego zrozumienia, zaufania, a przede wszystkim entuzjazmu i zapału wielu osób: radnych, samorządowców, szkół i instytucji oraz mieszkańców obu gmin. Autentyczne zaangażowanie zaowocowało partnerstwem, które ma postać dobrej przyjaźni pomiędzy życzliwymi sobie ludźmi. Jest to ogromna wartość, której w żaden sposób nie da się zmierzyć i wycenić.

2.7.2. Współpraca z Emmerthal

Gimnazjum im. Ks. Jana Twardowskiego w Kostomłotach współpracuje z niemiecką gminą Emmerthal. Współpraca ta ma charakter dydaktyczno – kulturalny, polega na regularnych wymianach młodzieży, wizytach w gminach partnerskich, które pozwalają poznać się bliżej, zrozumieć obyczaje, poznać kulturę i zacieśniać więzy wokół idei „Wspólnej Europy”.

3. PARTNERSTWA KRAJOWE

3.1. Stowarzyszenie LGD „Szlakiem Granitu”

Gmina Kostomłoty jest aktywnym członkiem stowarzyszenia LGD „Szlakiem Granitu”, dzięki któremu zarówno sama gmina, jak i jej mieszkańcy, mogą ubiegać się o dotacje ze środków Unii Europejskiej na realizację różnorodnych projektów sprzyjających rozwojowi regionu.

Stowarzyszenie to obejmuje obszar 7 gmin: Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Kostomłoty, Strzegom, Świdnica, Udanin, Żarów.

Podstawowa działalność stowarzyszenia polega na wsparciu działalności mieszkańców z obszaru LGD zgodnie z Lokalną Strategią Rozwoju, czyli dokumentem, w którym zostały zapisane cele, a których osiągnięcie ma się przyczynić do zrównoważonego rozwoju tego

obszaru. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju odbyło się wspólnie z przedstawicielami różnych środowisk z terenu Partnerstwa, w tym z terenu gminy Kostomłoty.

3.2 Związek Gmin Wiejskich RP

Gmina Kostomłoty przystąpiła do związku Gmin Wiejskich w roku 2015.

„Związek Gmin Wiejskich RP to największa ogólnopolska organizacja skupiająca gminy wiejskie i miejsko-wiejskie. Związek jest bezpośrednim kontynuatorem tradycji przedwojennej organizacji o tej samej nazwie. Podstawowym celem Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Wspólne działania za pośrednictwem Związku pomagają w sposób zorganizowany walczyć o interesy członków. Działania ZGW RP są prowadzone na wielu płaszczyznach. Dotyczą zarówno negocjacji z Rządem, konsultacji w Parlamencie, wymiany doświadczeń pomiędzy członkami, jak i działań w celu gospodarczego i kulturalnego rozwoju gmin wiejskich. Związek od lat działa skutecznie w wielu sferach broniąc spraw gmin wiejskich. Dzięki zaangażowaniu i lobbingowi wiele złych z punktu widzenia samorządów wiejskich rozwiązań proponowanych przez Rząd lub Parlament zostało oprotestowanych i tym samym skutecznie zablokowanych. Związek tworzy szeroką platformę współpracy i wymiany doświadczeń pomiędzy gminami (kongresy, konferencje, grupy wymiany doświadczeń, baza dobrych praktyk, różnorodne formy współdziałania z wykorzystaniem technologii informatycznych). Na przestrzeni ostatnich lat ZGW RP intensywnie wspierał gminy w dostosowaniu się do standardów unijnych, realizował różnorakie programy badawczo-analityczne, organizował liczne szkolenia, warsztaty i konferencje wspierające realizację gminnych zadań i doskonalące umiejętności przedstawicieli samorządów”.(www.zgwrp.pl)

3.3. Fundusz sołecki

Fundusz sołecki to środki wyodrębnione w budżecie gminy, zagwarantowane dla sołectwa na realizację przedsięwzięć, będących zadaniami własnymi gminy, służących poprawie warunków życia jego mieszkańców.

W ostatnich 5 latach Rada Gminna Kostomłoty podejmowała decyzje o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w budżecie gminy. Łącznie na ten cel przeznaczono już ponad 1 mln zł, co ilustruje poniższa tabela.

Fundusz Sołecki	Plan (wartość zł)	Wykonanie (wartość zł)
rok 2010	265 056,00	198 617,01
rok 2011	268 143,80	237 634,54
rok 2012	268 756,00	240 509,41
rok 2013	279 212,00	244 991,97
rok 2014	320 639,00	291 188,07
rok 2015	0,00	0,00
Razem	1 401 806,80	1 212 941,00

3.4. Udział w Programie Odnowa Wsi Dolnośląskiej

Program Odnowy Wsi wychodzi naprzeciw zagrożeniom przed jakimi staje obecnie współczesna wieś w obliczu zmian jakie zachodzą w związku z utratą przez sołectwa charakteru typowo rolniczego. Przynosi wiele korzyści społecznościom lokalnym, które konsekwentnie go realizują. Dotyczą one zarówno sfery materialnej, gospodarczej, jak również sfery związanej z kultywowaniem lub tworzeniem nowych tradycji. Realizacja programu opiera się na trzech zasadach:

- ✓ oddolności – zaangażowanie i odpowiedzialność społeczności lokalnej,
- ✓ pomocniczości – partnerstwo sołectwa z gminą,
- ✓ współdziałania czynników rozwoju lokalnego – wsie posiadają przywództwo, akceptowaną przez mieszkańców strategię rozwoju opracowaną przez nich samych oraz wsparcie ze strony gminy dla realizacji strategii.

Na 30 sołectw w Gminie Kostomłoty do Programu Odnowy Wsi Dolnośląskiej przystąpiło 12 wsi, z których 10 posiada już sołeckie strategie rozwoju. Opracowanie tych dokumentów odbywało się metodą uspołecznioną przy pomocy moderatorów wyznaczonych przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Opracowanie takiego dokumentu pozwala na zinventaryzowanie zasobów służących odnowie wsi oraz określenie kierunków jej rozwoju.

Sołectwa z terenu gminy Kostomłoty, które przystąpiły do Odnowy Wsi Dolnośląskiej:

Lp.	Sołectwo	Rok przystąpienia do programu
1.	Chmielów	2009
2.	Jakubkowice	2009
3.	Paździorno	2009
4.	Siemidrożyce	2009
5.	Wichrów	2009
6.	Wilków Średzki	2009
7.	Zabłoto	2009
8.	Kostomłoty	2012
9.	Piersno	2012
10.	Mieczków	2014
11.	Lisowice	2016
12.	Samborz	2016

Urząd Marszałkowski co roku organizuje zarówno dla Gmin, jak i wsi biorących udział w programie, szereg konkursów, które pozwalają pozyskać dodatkowe fundusze na rozwój wsi oraz sprzyjają szeroko rozumianej promocji zarówno samego programu Odnowy Wsi, jak i miejscowości biorących w niej udział.

3.5. Projekty realizowane przez Gminę Kostomłoty

Projekty realizowane przez gminę Kostomłoty w latach 2007 – 2015, które uzyskały dofinansowanie z funduszy Unii Europejskiej:

1. „Kompleksowa kanalizacja sanitarna gminy Kostomłoty, miejscowości: Chmielów, Siemidrożyce, Wilków Średzki, Wnorów wraz z rozbudową i modernizacją oczyszczalni ścieków w Piotrowicach”

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego,

działanie 4.2 Infrastruktura wodno-ściekowa

Wartość całkowita projektu: 11.520.854,44 zł.

Dotacja z UE: 7.443.508,84 zł.

Realizacja: 2007-2011r. (kanalizacja sanitarna w Siemidrożycach – 2007r, kanalizacja sanitarna w Chmielowie – 2009-2010r., oczyszczalnia ścieków w Piotrowicach 2010-2011r., kanalizacja sanitarna w Wilkowie Średzkim i Wnorowie 2010-2011r.)

Dodatkowo uzyskano dofinansowanie w formie dopłat do kredytu z WFOŚiGW

2. „Rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Wichrów”

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego,

działanie 4.1 Gospodarka odpadami

Realizacja: 2009-2010r.

Wartość całkowita: 452.677,19zł.

Dotacja z UE: 381.146,12 zł.

3. „Wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów i informatyzacja Urzędu Gminy w Kostomłotach”

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego,

działanie 2.2 Rozwój usług elektronicznych

Realizacja: 2010r.

Wartość całkowita: 126.868,47zł.

Dotacja z UE: 102.321,42zł.

4. „Modernizacja świetlic wiejskich w Bogdanowie i Karczycach wraz z zagospodarowaniem terenu przy obiektach i utworzenie placu zabaw”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,

działanie 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi

Realizacja: 2009-2010r.

Wartość całkowita: 415.359,24 zł.

Dotacja z UE: 256.615,00zł.

5. „Kompleksowa kanalizacja sanitarna gminy Kostomłoty, miejscowości Jarząbkowice i Karczyce, z przebudową Stacji Uzdatniania Wody w Piotrowicach oraz budową sieci wodociągowej w Kostomłotach wraz z tranzytem do Strefy Aktywności Gospodarczej - II etap”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,

działanie Podstawowe Usługi dla Gospodarki i Ludności Wiejskiej.

Wartość całkowita: 2.480.667,42 zł

Dotacja z UE: 1.259.933,00 zł.

Realizacja: 2010-2011r. (SUW Piotrowice – 2010r., wodociąg do SAG 2011r., kanalizacja Jarząbkowice 2011r., kanalizacja Karczyce 2011r.)

6. „Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Siemidrożyce”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich,
działanie 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi
Realizacja: 2011-2013
Wartość całkowita: 659.874,15zł
Dotacja z UE: 384.657,00

7. „Odnowienie pokryć dachowych na gminnych obiektach użyteczności publicznej w miejscowościach: Kostomłoty, Zabłoto, Jenkowice, Piersno, Piotrowice, Paździorno, Jarząbkowice, Budziszów”

PROW 2007-2013, działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - Odnowa i rozwój wsi”
Realizacja: 2011r.
Wartość całkowita: 297.776,14
Dotacja z UE: 188.745,00

8. „Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej w miejscowości Bogdanów”

PROW 2007-2013, działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” – małe projekty
Realizacja: 2011-2012
Zakres: zakup stołów i krzeseł
Całkowity koszt, 11.439,00
Dotacja UE: 6.510,00

9. „Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej na terenie gminy Kostomłoty”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, działanie Podstawowe Usługi dla Gospodarki i Ludności Wiejskiej.
Zakres projektu:
- Budowa sieci wodociągowej i przyłączy w miejscowości Mieczków,
- Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej i deszczowej w miejscowości Kostomłoty ul. Wąska i Rynek.
Wartość całkowita: 934.477,29 zł.
Dotacja: 508.118,00 zł.
Realizacja: 2012- 2013r.

10. „Przygotowanie i wydanie folderu informacyjnego Gminy Kostomłoty”;

PROW 2007-2013 działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” - małe projekty

Realizacja: 2011-2012r.

Wartość całkowita: 6.703,50zł.

Dotacja UE: 3815,00

11. Zakup wyposażenia do świetlic w miejscowości Godków i Osiek

PROW 2007-2013 działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” - małe projekty

Zakres projektu: zakup stołów

Wartość całkowita: 14.391,00

Dotacja UE: 8.190,00

Realizacja: 2012r.

12. „Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Kostomłoty”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 „Odnowa i Rozwój wsi”

Zakres projektu: modernizacja wentylacji sali świetlicy wiejskiej, instalacja centralnego ogrzewania, kotłownia, komin, magazyn paliwa, wentylacja kotłowni i magazynu paliw.

wartość całkowita: 237.838,66

Dotacja UE: 114.966,00,00

Realizacja: 2013r.

Prace wykończeniowe w obiekcie realizowane były poza projektem. Obejmowały one renowację podłogi świetlicy wiejskiej, nowe posadzki w całości obiektu, kompleksowe prace w pomieszczeniach sanitarnych i prace malarskie.

13. „Zagospodarowanie parku w miejscowości Ramułtowice”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – Małe projekty”

Zakres projektu: zakup i montaż altany parkowej wraz z wyposażeniem: stół ogrodowy i 6 ławek.

Wartość całkowita 10.600,00 zł.

Dotacja UE: 6.894,31 zł.

Realizacja: 2013r.

14. „Zakup wyposażenia do świetlicy wiejskiej miejscowości Jarząbkowice, Mieczków, Szymanowice”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju - Małe projekty

Zakres projektu: zakup stołów i krzeseł

Całkowity koszt: 33.821,28

Dotacja UE: 21.998,00

Realizacja: 2013r.

15. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Kostomłoty”

Zakres projektu: opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej, stworzenie bazy danych pozwalających na inwentaryzację emisji CO₂, szkolenia dla pracowników

Dofinansowanie: Unia Europejska Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, Priorytet IX Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna, Działanie 9.3 Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,

Wartość całkowita: 14.944,50zł.

Dotacja UE: 12.702,82

Realizacja 2014 – 2015r.

16. „Remont świetlic wiejskich w miejscowościach Jarząbkowice, Ramułtowice, Wilków Średzki, Zabłoto”.

Dofinansowanie: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, działanie 413 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”

Kwota całkowita: 205.467,66 zł.

Dotacja UE: 133.637,00 zł

Wkład własny: 71.830,66

Realizacja: 2014 – 2015r.

17. „Świetlice wiejskie w sieci”

Zakres projektu: Zakup komputerów wraz z oprogramowaniem biurek i krzeseł obrotowych do dwóch świetlic środowiskowych Zabłoto i Wichrów

Dofinansowanie: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” - małe projekty

Koszt całkowity: 16.006,04 zł.

Dotacja UE: 10.410,43 zł

Realizacja 2014 r.

18. „Budowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z drenażem na terenie gminy Kostomłoty”

Zakres zadania: budowa kanalizacji sanitarnej w Kostomłotach – ulica Szpitalna, budowa tranzytu wodociągowego Ramułowice – Budziszów oraz sieci wodociągowej do miejscowości Pustynka – II etap, budowa kanalizacji sanitarnej – Sobkowice.

Dofinansowanie: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, działanie „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”

Całkowita wartość : 614.608,30 zł.

Dotacja UE: 368.503,00 zł.

Realizacja: 2014 - 2015

19. „Daj sobie szansę! My Ci pomożemy”. Projekt wyrównujący szanse edukacyjne dzieci z terenów wiejskich gminy Kostomłoty

Beneficjent: Gmina Kostomłoty

Europejski Fundusz Społeczny

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

wartość projektu: 539 313,50 zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 458 416,48 zł

20. „Przezwyciężyć niemoc”

Beneficjent: Gmina Kostomłoty/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kostomłotach (projekt systemowy realizowany cyklicznie przez GOPS)

Europejski Fundusz Społeczny

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

działanie: 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji

poddz.: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez OPS

wartość projektu: 715 174,13 zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 607 898,01 zł.

21. **„Indywidualne wsparcie uczniów klas I-III szkół gminy Kostomłoty”**

Beneficjent: Gmina Kostomłoty

Europejski Fundusz Społeczny

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

działanie: 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty

poddziałanie: 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

wartość projektu: 132 889,60 zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 112 956,16 zł

Projekty realizowane przez gminę Kostomłoty w latach 2007 – 2015, które uzyskały dofinansowanie z środków krajowych:

1. **„Zakup strojów ludowych i instrumentów muzycznych dla kapeli ludowej Kostomłocianie”,**

Program „Mała Odnowa Wsi”.

Realizacja: 2008r.

Wartość całkowita: 18.040,70zł.

Dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego: 7216,00zł.

2. **„Wypożyczenie świetlic wiejskich w miejscowościach: Chmielów, Jakubkowice, Wilków Średzki, Wichrów, Paździorno, Zabłoto”**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Realizacja: 2009r.

Wartość całkowita: 48.694,54 zł

Dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego: 24.347,00 zł.

3. **„Zagospodarowanie terenów przy gminnych obiektach rekreacyjno- sportowych we wsiach: Jakubkowice, Chmielów, Wilków Średzki, Wichrów”.**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Zakres projektu: wykonanie ogrodzenia placu zabaw w Wilkowie Średzkim, wykonanie ogrodzenia i montaż ławki - plac zabaw w Wichrowie, wykonanie piłkochwyty i ogrodzenia – plac zabaw i boisko sportowe w Chmielowie, montaż 2 huśtawek – plac zabaw w Jakubkowicach

Realizacja: 2011r

Wartość całkowita: 39.317,34 zł

Dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego: 19.658,00 zł.

4. **„Zagospodarowanie terenu przeznaczanego pod usługi sportu i rekreacji w Gminie Kostomłoty – miejscowość Chmielów”**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Zakres projektu: zakup i montaż altany parkowej

Wartość całkowita: 18.812,00 zł.

Dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego: 9.406,00zł.

Realizacja 2012r.

5. **„Remont świetlic wiejskich w miejscowościach Jakubkowice, Piersno i Wilków Średzki”**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Wartość całkowita: 78.435,46zł

Dotacja budżet Województwa Dolnośląskiego: 30.000,00 zł.

Realizacja: 2013r.

6. **„Zakup samochodu strażackiego”**

Całkowity koszt 596.160,00 zł

Środki własne: 278.660,00

Komenda Główna Straży Pożarnej Warszawa: 152.500,00

Budżet Województwa Dolnośląskiego: 90.000,00

WFOŚiGW (dotacja): 70.000,00

Sponsorzy: 5.000,00

Realizacja: 2013r

7. **„Budowa hybrydowego oświetlenia ulicznego w miejscowości Lisowice”**

Dotacja: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Zakres projektu: budowa 13 lamp hybrydowych każda z nich jest wyposażona w 2 panele fotowoltaiczne, generator wiatrowy, oprawę oświetleniową zabudowaną LED, szafkę sterowniczą, słup oświetleniowy i stopę fundamentową.

Całkowita wartość projektu: 218.994,24

Dotacja WFOŚiGW: 43.798,85

Pożyczka WFOŚiGW: 87.597,69

Realizacja: 2013-2014

8. **„Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Kostomłoty”**

Dofinansowanie: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Całkowita wartość projektu: 31.014,82

Dotacja: 26.362,60

Realizacja 2014r.

9. **„Remont świetlic wiejskich w miejscowościach Mieczków i Jakubkowie”**

Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Całkowita wartość projektu: 47.718,24

Dotacja z budżetu Województwa Dolnośląskiego: 21.964,00

Realizacja: 2014r.

10. **„Aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Kostomłoty”**

Ministerstwo Gospodarki „Konkursu – Azbest 2014”

Zakres projektu: opracowanie aktualizacji inwentaryzacji ilości i rodzaju azbestu do Programu usuwania wyrobów zawierających azbest, opracowanie prognozy oddziaływania na środowisko, wpisanie wyników do Bazy Azbestowej.

Całkowity koszt: 21.500,00 zł

Dotacja: 17.200,00 zł

Realizacja: 2014r.

11. **„Odbudowa systemu melioracyjnego w obrębie założeń pałacowo-parkowych w miejscowości Piotrowice”**

Zakres projektu: odmulenie 2 kompleksów stawów, oczyszczenie przynależnego zespołu rowów, zastawek i przepustów, zamontowanie 2 separatorów kolascencyjnych)

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Priorytet nr 4.1 Ochrona i przywracanie bioróżnorodności systemów leśnych

Całkowita wartość: 245.848,48 zł.

Dotacja 88.700,00 zł.

Realizacja: 2014 – 2015 rok.

12. „Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Kostomłoty – II etap”

Dofinansowanie: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu i Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Priorytet 3.4 Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych, w tym odpadów medycznych, odpadów przemysłowych oraz odpadów zawierających azbest z uwzględnieniem działań wynikających z przyjętych programów usuwania azbestu

Całkowita wartość projektu: 21.254,83 zł

Dotacja: 17.908,00 zł.

Realizacja: 2015r.

13. „Zagospodarowanie terenów przy gminnych obiektach rekreacyjno-sportowych we wsiach: Kostomłoty, Chmielów, Mieczków”

Zakres projektu: dostawa i montaż urządzeń siłowni zewnętrznej w 3 miejscowościach
Odnowa Dolnośląskiej Wsi

Wartość całkowita projektu: 31.852,08 zł.

Dotacja z budżetu województwa dolnośląskiego: 15.926,00 zł

Realizacja: 2015r.

Projekty realizowane przez inne podmioty z udziałem gminy Kostomłoty w latach 2007 – 2015:

1. „Modernizacja gminnego kompleksu sportowego w Kostomłotach”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, działanie 313,322,323 Odnowa i rozwój wsi –

Beneficjent: Gminny Ośrodek Kultury w Kostomłotach

Realizacja: 2009r.

Wartość całkowita: 290.551,87zł.

Dotacja z UE: 179.240,00 zł.

2. „Zmodernizowanie obiektu Zakładu Usług Medycznych w Kostomłotach sposobem na podniesienie jakości życia mieszkańców w regionie”.

beneficjent: Zakład Usług Medycznych w Kostomłotach.

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

działanie: 8.1. Poprawa jakości opieki zdrowotnej

wartość projektu: 2 264 243,86 zł

dofinansowanie z Unii Europejskiej: 1 289 403.59 zł

WFOŚiGW: 313.000,00 zł.

3. „Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Kostomłotach”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”

Beneficjent: Gminny Ośrodek Kultury w Kostomłotach

Zakres projektu: remont dachu, wymiana stolarki drzwiowej zewnętrznej na PCV, docieplenie ścian zewnętrznych, remont schodów wejściowych

Wartość całkowita: 329.396,00 zł.

Dotacja UE: 214.630,00zł.

Realizacja: 2012-2013

4. „Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury w Kostomłotach – etap II”

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 „Odnowa i Rozwój wsi”

Beneficjent: Gminny Ośrodek Kultury w Kostomłotach

Zakres projektu: instalacja wodno-kanalizacyjna, instalacja centralnego ogrzewania, ścianki działowe i wentylacja, stolarka drzwiowa -sanitariaty, malowanie wewnętrzne, uchwyty dla niepełnosprawnych.

wartość całkowita: 214.800,00 zł.

Dotacja UE: 130.975,00zł.

Realizacja: 2013r.

5. „Wdrażanie usprawnień zarządczych w partnerstwie dolnośląskich JST”

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

działanie 5.2 Wzmocnienie potencjału administracji samorządowej,

projekt był realizowany przez Agencję Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej,

Gmina Kostomłoty była partnerem

Realizacja: 2010-2013 r.

6. „Partnerstwa na rzecz rozwoju”

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

Projekt realizowany przez Dolnośląską Agencję Współpracy Gospodarczej i Agencję Rozwoju Innowacji

Gmina Kostomłoty była partnerem.

Realizacja: 2011r.

4. STAN ŚRODOWISKA NATURALNEGO

4.1. Rzeźba, budowa geologiczna

Rzeźba terenów gminy Kostomłoty jest obszarem słabo urozmaiconym. Pod względem fizyczno - geograficznym obszar należy do dużej jednostki geologiczno -strukturalnej bloku przedsudeckiego. Gmina Kostomłoty położona jest w obrębie lekko pofalowanej Wysoczyzny Średzkiej, stanowiącej część wysuniętej najbardziej na zachód części mezoregionu Równiny Wrocławskiej.

Głównymi surowcami na terenie gminy są czwartorzędowe piaski i żwiry, występujące powszechnie pod cienką warstwą pyłów, eksploatowane w Osieku oraz w Piersnie. Eksploatowany tu surowiec przeznaczony jest dla budownictwa, budowy dróg oraz zwalczania śliskości zimowej.

4.2. Gleby

Gmina Kostomłoty leży w pasie urodzajnych gleb, odznaczających się wysoką zdolnością produkcyjną. Na prawie całej powierzchni gminy, która wynosi 146 km², znajdują się gleby klas I do IV a. W ich areale należy wskazać:

- ✓ Kompleksy z klasą I-III , obejmujące 9 130 ha tj. 71,17% użytków rolnych,
- ✓ Kompleksy z klasą IV , obejmujące 3 415 ha tj. 26,62% użytków rolnych.

Obszary gleb o niższym wskaźniku bonitacji znajdują się w części południowo-zachodniej gminy. Są to tereny lasów i użytków zielonych, położone przy rzece Strzegomce.

4.3. Zasoby wodne

Wyróżniającym się w krajobrazie gminy elementem jest fragment doliny Strzegomki (dopływu Bystrzycy), o zmiennej szerokości dna od 400 do 900 m.; doliny pozostałych cieków mają szerokość od kilku do 500 m.

Tereny gminy w części północnej należą do zlewni Średzkiej Wody, część wschodnia i południowo-wschodnia gminy do zlewni Bystrzycy, część zachodnia do zlewni Cichej Wody.

W skład wód powierzchniowych gminy wchodzi:

- ✓ w zlewni Średzkiej Wody – rzeka Średzka Woda,
- ✓ w zlewni Cichej Wody - Jarosławiec,
- ✓ w zlewni Bystrzycy – Karczycki Potok, Niesłusz, Potok Młyńsko, Strzegomka.

Istniejące rzeki i potoki na terenie gminy tj. Strzegomka, Jarosławiec, Karczycki Potok, Niesłusz, Potok Młyńsko są uregulowane z wyjątkiem Średzkiej Wody. Strzegomka jest rzeką o znaczeniu powodziowym, wzdłuż której znajdują się istotne w skali gminy tereny zalewowe. Posiada tylko częściowe obwałowania, co powoduje, że podtopienia i zagrożenie powodziowe występują na terenie takich miejscowości, jak: Piotrowice, Bogdanów i Godków. Pozostałe rzeki przepływające przez obszar gminy nie są obwałowane. System ochrony przeciwpowodziowej gminy jest niewystarczający.

4.4. Lasy

Lasy gminy Kostomłoty leżą w Śląskiej Krainie Przyrodniczo-Leśnej. Zajmują one niewielką część terenów gminy (tylko 4,7% jej powierzchni). Największe obszary leśne na terenie gminy położone są przy rzece Strzegomce w południowo-zachodniej części gminy, na południe od Bogdanowa, Godkowa i Osieka. Są to lasy wodochronne. Większe kompleksy leśne znajdują się na południe od Piotrowic, na lewym brzegu Strzegomki, na północ od Sikorzyc oraz na północny-zachód od Piersna. Dominują tu siedliska lasu wilgotnego i świeżego z różnowiekowym drzewostanem mieszanym.

5. GOSPODARKA

5.1. Rozwój gospodarczy

Według Banku Danych Regionalnych GUS w roku 2009 w sektorze prywatnym na obszarze gminy Kostomłoty zarejestrowanych było 453 podmiotów gospodarczych, a w 2014 r. było ich 534. Tendencję wzrostową w przedmiotowym zakresie ilustruje poniższa tabela.

Podmioty zarejestrowane w systemie REGON w latach 2009-2014:

Lp.	Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Sektor publiczny, w tym:	14	13	13	13	15	15
1.1	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	8	8	8	8	10	10
1.2	Spółki handlowe	2	1	1	1	1	1
1.3	Przedsiębiorstwa państwowe	0	0	0	0	0	0
2.	Sektor prywatny w tym:	439	476	481	503	518	519
2.1	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	362	394	398	412	425	423
2.2	Spółki handlowe	20	21	22	28	27	29
2.3	Spółdzielnie	2	2	2	2	2	2
2.4	Fundacje	0	0	0	1	1	1
2.5	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	21	22	22	23	24	24

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Zestawienie prowadzonej działalności gospodarczej, według podstawowej formy prawnej (uwzględniając sektor publiczny i prywatny, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), pokazuje wzrost na przestrzeni lat 2009 – 2014 zarejestrowanych podmiotów gospodarczych o prawie 18%, co w porównaniu z 10,83% wzrostem na terenie całego Dolnego Śląska i 10,07% na terenie kraju, daje bardzo dobry wynik, wskazujący na rozwijający się potencjał przedsiębiorczości mieszkańców i stałe zapotrzebowanie na rozwój usług dla mieszkańców.

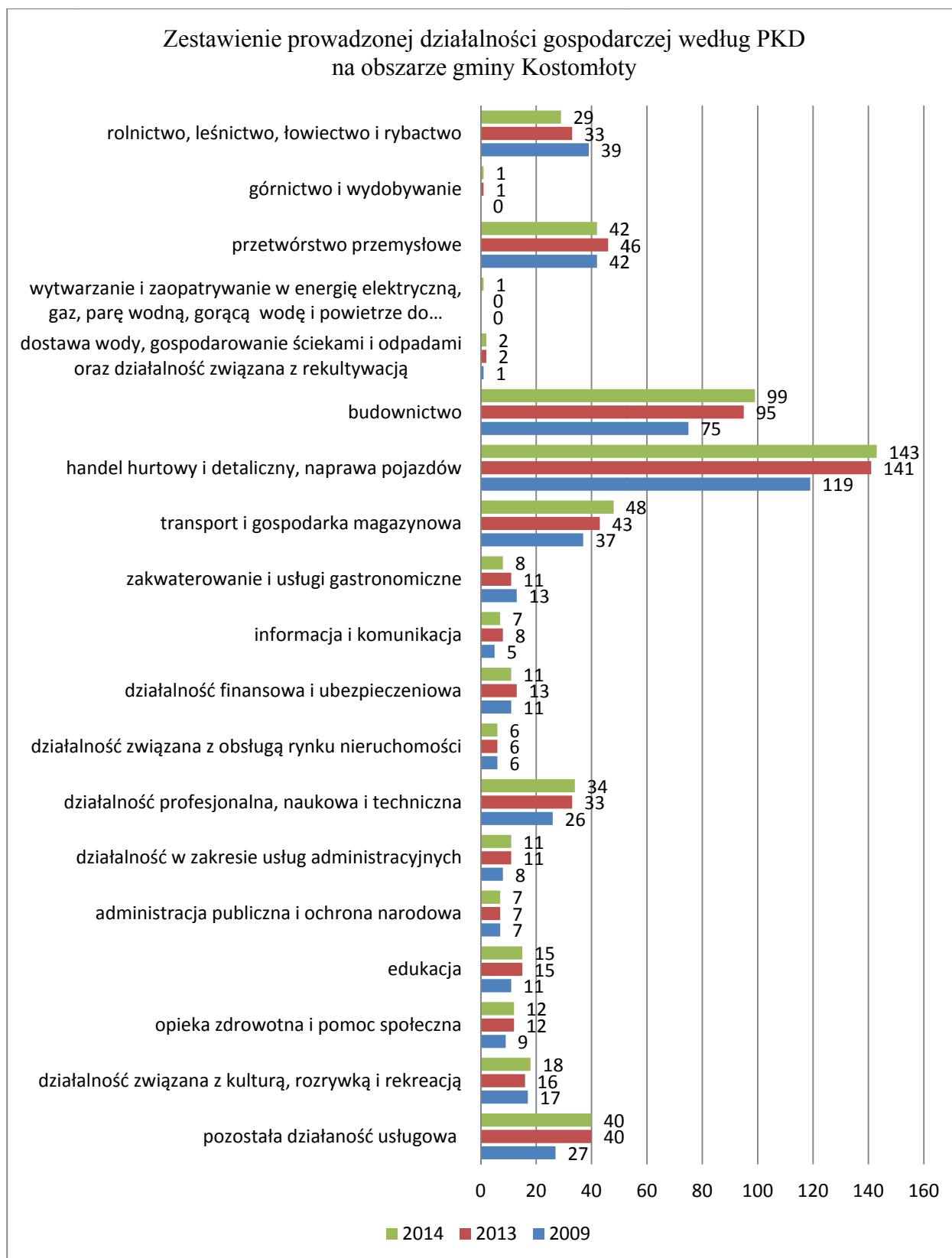

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Przy zestawieniu prowadzonych działalności gospodarczych możemy rozróżnić 3 sektory według grup rodzajów działalności PKD. W 2014 roku rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo obejmowało 5,43% całości prowadzonych działalności, przemysł i budownictwo - 27,15%, natomiast pozostała działalność gospodarcza obejmowała 67,42%.

Charakterystykę przedsiębiorczości wybranych sektorów według PKD przedstawiono w poniższym zestawieniu, które wykazuje duże zróżnicowanie pod względem poszczególnych branż PKD. Najwięcej podmiotów prowadzi działalność w zakresie handlu hurtowego i detalicznego, przetwórstwo przemysłowe i budownictwo. Dane te pokazują, że na obszarze dominują branże związane z usługami dla ludności oraz budownictwem.

Z pośród zarejestrowanych w 2014 r. 534 podmiotów gospodarczych 423 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Daje to wskaźnik 59 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten jest mniejszy od wskaźnika dla całego kraju, który wynosi 77 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców oraz znacząco mniejszy od wskaźnika dla Dolnego Śląska, który wynosi 81 na 1000 mieszkańców. Warto zwrócić uwagę, że wskaźniki dla kraju i Dolnego Śląska obejmują również osoby zamieszkujące w miastach. Należy więc wartość dla obszaru gminy wiejskiej uznać za bardzo wysoką.

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

5.1.1. Tereny inwestycyjne

Ze względu na położenie gminy Kostomłoty w rejonie węzła autostradowego „Kostomłoty” przewidziano dalszy rozwój Regionalnej Strefy Rozwoju Przedsiębiorczości w centralnej części gminy przy Autostradzie A4 i drodze krajowej nr 5, jako kontynuację Strefy Aktywności Gospodarczej wyznaczonej w obowiązującym planie miejscowym. Ważnym elementem rozwoju ww. strefy jest rozbudowa układu drogowego w celu zachowania izolacji komunikacyjnej od drogi krajowej i zapewnienie obsługi komunikacyjnej obszaru aktywności gospodarczej z dróg publicznych niższego rzędu. Obszary pod rozwój funkcji mieszkaniowej dla pracowników strefy przewidziano w sąsiedztwie obszaru aktywności gospodarczej we wsi Wichrów.

Planem miejscowym objęty został obszar położony w rejonie węzła autostradowego „Kostomłoty” położony w obrębach wsi Wichrów i Kostomłoty oraz tereny zainwestowania wsi Wichrów wraz z przyległymi gruntami rolnymi. Tereny przeznaczone pod działalność gospodarczą stanowią obszar o łącznej powierzchni ponad 150 ha.

Legnicką Specjalną Strefą Ekonomiczną objęty został obszar posiadający aktualny Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego o powierzchni ponad 80 ha należący do Skarbu Państwa - zarządzany przez ANR. Pozostałe tereny zlokalizowane w Strefie Aktywności Gospodarczej Kostomłoty przy węźle Autostradowym A4 posiadające aktualny MPZP stanowią obszar przeszło 70 ha. Tereny pozostają w dyspozycji właścicieli prywatnych.

Za podstawowe funkcje wprowadzane na teren Strefy Aktywności Gospodarczej uznaje się: przemysł, składy i magazyny, bazy obsługi transportu, budownictwo, rzemiosło usługowe, usługi komercyjne). Tereny o powyższych funkcjach określa się jako produkcyjno – usługowe. Dla inwestorów planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej na przedmiotowym terenie przewidziano ulgi podatkowe i zwolnienia.

5.2. Bezrobocie

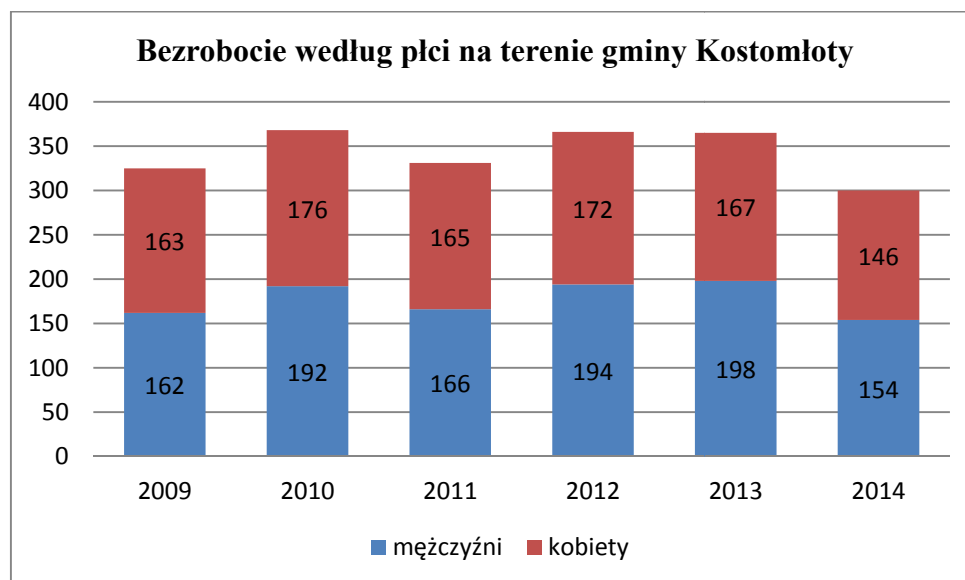
Dostępne dane w Głównym Urzędzie Statystycznym obejmują wartość stopy bezrobocia na poziomie powiatów, dlatego przyjrzymy się teraz danym dla powiatu średzkiego. Bezrobocie na obszarze powiatu charakteryzuje się wyższą wartością stopy bezrobocia od średniej wojewódzkiej i do roku 2012 również od średniej krajowej. Od 2013 odnotowano poprawę i widać, że stopa bezrobocia maleje, przy jednoczesnym uzyskaniu niższej wartości niż średnia krajowa.

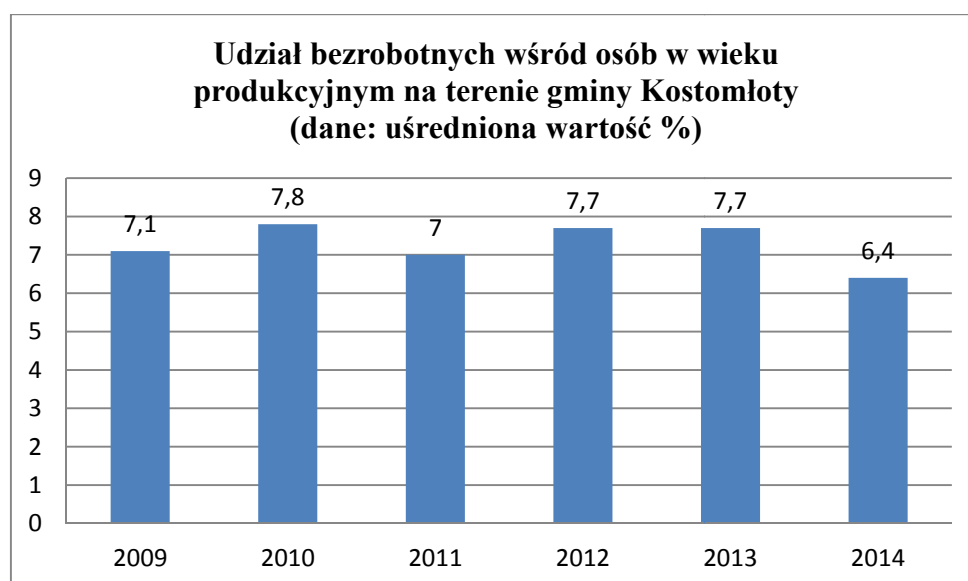
Stopa bezrobocia (wartość %)						
Jednostka terytorialna	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Powiat średzki	12,9	13,5	13,2	14	13,1	10,5
Dolny Śląsk	12,8	13,1	12,4	13,5	13,1	10,4
Polska	12,9	12,4	12,5	13,4	13,4	11,4

Źródło: dane z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców na terenie gminy Kostomłoty zmalała o ponad 8% z 325 osób w roku 2009 do 300 osób w roku 2014. W poniższym zestawieniu uwzględniono podział na płeć w zarejestrowanym bezrobociu na przestrzeni lat 2009 – 2014.

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

Opracowanie własne na podstawie danych z GUS (stan na dzień 31.XII danego roku)

W rozpatrywanym okresie można dostrzec nieznaczne różnice w podziale na płeć w zestawieniu liczby bezrobotnych. Największą różnicę odnotowano w 2013 roku, kiedy kobiety stanowiły niecałe 46% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W 2014 różnica ta zmalała i odnotowano 146 bezrobotnych kobiet, co stanowi prawie 49% ogółu bezrobotnych. Warto w tym miejscu przyjrzeć się również zestawieniu ilości osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym (18 – 65 lat wśród mężczyzn, 18 – 60 lat wśród kobiet). W roku 2014 dla gminy Kostomłoty wynosił on 6,4%, co na tle całego Dolnego Śląska, gdzie współczynnik ten wyniósł 6,6%, jest dobrym sygnałem.

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA I TECHNICZNA

6.1. Świetlice wiejskie

Gmina dysponuje szeroką bazą świetlic wiejskich, które użytkowane są na potrzeby społeczności lokalnej:

Lp.	Świetlica wiejska – miejscowość i położenie
1.	Bogdanów – świetlica na dz. Nr 25/2
2.	Budziszów – świetlica na dz. Nr 77/2
3.	Sikorzyce – świetlica na dz. Nr 105/1
4.	Chmielów – świetlica na dz. nr 271/5
5.	Godków – świetlica na dz. nr 55/2
6.	Jakubkowice – świetlica na dz. nr 131

7.	Jarząbkowice – świetlica
8.	Jenkowice – świetlica na dz. nr 111/3
9.	Karczyce – świetlica na dz. nr 220
10.	Mieczków – świetlica na dz. 158/2
11.	Osiek – świetlica na dz. nr 134
12.	Paździorno – świetlica na dz. nr 218/2
13.	Piersno – świetlica na dz. nr 183/2
14.	Piotrowice – świetlica na dz. nr 113/36 -
15.	Piotrowice – budynek szkoły na dz. nr 593/54 (świetlica środowiskowa)
16.	Ramułtowice – świetlica
17.	Samorz – świetlica na dz. 48
18.	Siemidrożyce – świetlica
19.	Szymanowice - świetlica
20.	Wichrów – świetlica na dz. 274/6
21.	Wilków Średzki – świetlica na dz. 33
22.	Zabłoto Świetlica na dz. 109/2
23.	Kostomłoty – świetlica na dz. nr 70/39

6.2. Komunikacja

Sieć drogowa gminy jest dobrze rozwinięta. Przez jej teren przebiegają drogi krajowe o łącznej długości 19 km:

- autostrada A4,
- droga regionalna nr 5, odchodząca od autostrady A4 w węźle w rejonie Kostomłotów
- droga wojewódzka nr 346 Środa Śląska – Kąty Wrocławskie o długości 5 km, obsługująca północno – wschodnią część gminy,
- drogi powiatowe o łącznej długości 92 km,
- drogi gminne o łącznej długości ok. 60 km,
- inne drogi pozostające w zarządzie gminy o łącznej długości 377 km.

Stan techniczny dróg krajowych jest dobry. Drogi wojewódzkie i powiatowe posiadają nawierzchnię wymagającą gruntownej modernizacji. Zły stan cechuje drogi gminne i drogi zarządzane przez gminę.

Przez teren gminy nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższa linia kolejowa (Wrocław – Wałbrzych - Jelenia Góra) przebiega w niewielkiej odległości od południowej granicy gminy, zaś najbliższa stacja kolejowa to Kąty Wrocławskie (odległa od Kostomłotów o 12 km).

6.3. Infrastruktura energetyczna

Gmina jest dobrze wyposażona w sieć energetyczną średniego napięcia oraz lokalny system trafostacji. System ten zapewnia w pełni zaspokojenie potrzeb na energię elektryczną. Gmina wspiera przy tym politykę pro środowiskową i stwarza warunki dla rozwoju inwestycji wykorzystujących odnawialne źródła energii, tj. lokalizację farm wiatrowych oraz budowę elektrowni solarnych.

6.4. System gazowniczy

Ciepłownictwo na terenie gminy ma rozproszony charakter. Większe zakłady pracy oraz obiekty usługowe posiadają własne kotłownie, w gospodarstwach indywidualnych dominują tradycyjne źródła ciepła wykorzystujące jako opał węgiel kamienny, koks, a także drewno. Przez teren gminy przebiega rurociąg gazu ziemnego relacji Miękinia-Radakowice - Żarów, wyposażony w zespoły przyłączeniowe umożliwiające korzystanie z gazu. Mimo tego na terenie gminy nie ma realnych możliwości podłączenia do sieci gazowej, mieszkańcy są zaopatrywani w gaz pochodzący z wymiennych butli. W każdej wsi istnieje od 2 do 5 punktów wymiany butli firm: Shell-gas, Petro-gaz, BP i Dragon-gaz.

6.5. Gospodarka odpadami

Na obszarze gminy istnieje nieczynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne we wsi Wichrów, które zostało zrekultywowane w roku 2010. Zgodnie z ustawą o odpadach, w ramach działań proekologicznych prowadzona jest segregacja odpadów (plastik, szkło) w każdej wsi. Obsługą sieci kontenerów zajmuje się firma wyłoniona w drodze przetargu.

6.6. Wodociągi i kanalizacja

Wszystkie miejscowości gminy – oprócz Osieczyny – są zaopatrywane w wodę przy pomocy zbiorczej sieci wodociągowej. Jej długość wynosi 104 km. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 1604 budynków (1625 ogółem). Długość kanalizacji sanitarnej wynosi 77,9 km. Podłączonych jest do niej 984 budynków (1625 ogółem).

CZĘŚĆ III – STRATEGIA

1. ANALIZA SWOT, MISJA, WIZJA I CELE GŁÓWNE

1.1. Zasady prac nad Strategią Rozwoju Gminy Kostomłoty

Zasady, którymi kierowano się podczas prac nad strategią:

- ✓ Zasada partnerstwa - realizacja zasady partnerstwa oznacza włączenie władz gminnych i innych instytucji publicznych, partnerów gospodarczych i społecznych, a także właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie w procesy przygotowania, a następnie wdrażania strategii rozwoju gminy.
- ✓ Zasada zrównoważonego rozwoju – zgodnie z tą zasadą przy korzystaniu z zasobów naturalnych nie należy kierować się jedynie zaspokajaniem własnych potrzeb, ale też brać pod uwagę przyszłe pokolenia i stan otaczającego środowiska. W planowaniu działań strategicznych należy dążyć do synergii celów gospodarczych, społecznych i ochrony środowiska.
- ✓ Zasada promowania równości szans kobiet i mężczyzn – zasada ta jest jedną z naczelných polityk horyzontalnych UE, której przestrzeganie gwarantuje kobietom i mężczyznom przypisanie równych praw i obowiązków, a także równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogliby korzystać. W sposób szczególny przez „promowanie równości” należy rozumieć działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwalczania stereotypów związanych z płcią w dziedzinie kształcenia i szkolenia oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego.

1.2. Analiza SWOT – mocne strony, słabe strony, szanse i zagrożenia rozwoju gminy

W tym rozdziale została dokonana analiza czynników sprzyjających i ograniczających rozwój gminy Kostomłoty. Rozważano atuty gminy oraz słabości, stanowiące istotne bariery rozwojowe. Odniesiono się także do możliwości, które mogą pojawić się w przyszłości w otoczeniu gminy i rzutować na jej rozwój.

Analiza SWOT dla gminy Kostomłoty została przeprowadzona podczas warsztatów, wzbogacono ją także o wnioski płynące z diagnozy. Gminę poddano analizie wartościującej, określając słabe i mocne strony gminy obecnie, w podziale na 3 sfery – czyli co gmina ma, a czego nie ma, a co może wpływać na jej rozwój. Odniesiono się również do możliwości i zagrożeń, które mogą pojawić się w przyszłości w otoczeniu oraz wewnątrz gminy i wpływać na jej kondycję. Przewidując je, władze lokalne mogą uniknąć wielu trudności. Stawiając na mocne strony i wykorzystując szanse, gmina może skutecznie niwelować słabości.

1.2.1. Stymulatory rozwoju

Czynniki sprzyjające rozwojowi to stymulatory rozwoju, tzn. te czynniki, które umożliwią gminie Kostomłoty realizację przyjętej wizji strategii. Są to czynniki, które gmina może wykorzystać w pobudzaniu własnego rozwoju. Należy do nich zaliczyć:

- ✓ Stymulowanie inicjatyw społecznych. Stworzenie warunków do zwiększenia aktywności mieszkańców zarówno w zakresie inicjatyw własnych (własna działalność gospodarcza, zmiana kwalifikacji zawodowych), jak i przedsięwzięć służących mieszkańcom (zagospodarowanie czasu wolnego dzieci, opieka nad osobami znajdującymi się w trudnych warunkach, w tym osobami starszymi). Temu celowi ma służyć powołanie organizacji społecznej oraz organizacji gospodarczej wspierających przedsiębiorczość i tworzenie dodatkowych miejsc pracy.
- ✓ Tworzenie partnerstwa społecznego i zwiększanie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu problemów gminy. Ma temu służyć odpowiedni przepływ informacji pomiędzy gminą i mieszkańcami oraz włączanie mieszkańców w proces decyzyjny (partycypacja społeczna). Wykorzystanie wiedzy i pomysłów lokalnej społeczności to budowanie rozwoju gminy w oparciu o najcenniejszy zasób – potencjał ludzki.
- ✓ Wykorzystanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych i kulturowych gminy w promocji gminy, tworzenie dodatkowych miejsc pracy i przyciąganie turystów do skorzystania z atrakcji i oferty.
- ✓ Stymulowanie przedsiębiorczości na rzecz tworzenia miejsc pracy. Dzięki położeniu przy autostradzie oraz funkcjonującej na terenie gminy podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE) istnieje duży potencjał tworzenia nowych miejsc pracy na terenie

gminy. Warto wspierać również rozwój indywidualnej przedsiębiorczości oraz tworzenie nowych miejsc w pracy w przedsiębiorstwach działających lokalnie na terenie gminy. Przy wsparciu i współpracy z przedsiębiorcami warto stymulować tworzenie nowych podmiotów oferujących innowacyjne produkty i usługi o wysokim poziomie marż i wartości dodanej.

- ✓ Na bazie strategii przygotowanie planów rozwoju i innych dokumentów planistycznych, w tym Wieloletniej Prognozy Finansowej (WPF) oraz staranie się o zewnętrzne fundusze na ich realizację.

Uczestnicy warsztatów dokonali analizy wartościującej, określając mocne i słabe strony gminy oraz szanse i zagrożenia dla jej rozwoju.

Tabela nr 1.2.1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Sfera środowiskowa • Dobre zaplecze do rozwoju turystyki (szlak świętego Jakuba, szlak granitu, park Piotrowice, Sikorzyce, Ramułowice, pomniki przyrody, sejmik bociani) • Duża liczba zabytków oraz bliskość Parku Krajobrazowego Bystrzyca Dolna • Brak uciążliwych zakładów przemysłowych, spalarni – biogazowni, które mogłyby negatywnie oddziaływać na mieszkańców i środowisko • Istniejące oczyszczalnie ścieków i ogólnodostępna sieć kanalizacji • Prawidłowo prowadzona gospodarka odpadami, w tym system segregacji śmieci	Sfera środowiskowa • Spore zanieczyszczenie gminy (np. dzikie wysypiska) poprzez zbyt rzadkie wywożenie śmieci wielkogabarytowych oraz zbyt małą kontrolę segregowanych odpadów przez mieszkańców i brak „publicznych” kosztów na śmieci np. na ulicach • Zbyt mała liczba placów zabaw, ścieżek rowerowych i edukacyjnych oraz zieleni w przestrzeni publicznej • Słaba jakość wody zdatnej do picia • Mała promocja lokalnych walorów przyrodniczych • Niewystarczające oznaczenie i promocja walorów zabytków, np. przez tablice informacyjne • Wypalanie plastików w piecach c.o. • Brak dostępnych rekreacyjnych akwenów wodnych • Słaba publiczna infrastruktura drogowa i komunikacyjna (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe) • Słaba oferta turystyczna bazująca na lokalnych walorach • Stosowanie środków chemicznych w uprawach rolniczych

Sfera gospodarcza • Dobre położenie gminy – przy autostradzie A4, na trasie Wrocław – Legnica, szlaku transportowym, łączącym Polskę z innymi krajami • Bliskość dużych ośrodków miejskich, Wrocław, Legnica, Zagłębie Miedziowe • Funkcjonująca podstrefa LSSE • Dobrej jakości tereny rolnicze • Duży potencjał do rozwoju energetyki wiatrowej • Duży potencjał rzeki Strzegomki do rozwoju aktywnej oferty turystycznej • Dobra komunikacja z okolicznymi strefami ekonomicznymi (Żarów/Świdnica) • Funkcjonujący producenci rolni (pomidory, ogórki, mleko) • Przebiegający przez gminę historyczny szlak handlowy • Duża liczba poniemieckich zabudowań gospodarczych	Sfera gospodarcza • Małe zainteresowanie inwestorów ofertą podstrefy LSSE (strefa Kostomłoty) • Wyjazd młodych w poszukiwaniu lepszych możliwości nauki i pracy • Niedostateczne wykorzystanie położenia gminy na rzecz dynamicznego rozwoju gospodarczego • Duża grupa nowych mieszkańców nie płaci podatków na terenie gminy • Niewystarczająca komunikacja publiczna, umożliwiającą przemieszczanie się pracowników • Mała liczba pracodawców na terenie gminy • Duże bezrobocie • Małe możliwości zatrudnienia dla młodych i wykształconych • Zły stan dróg lokalnych, w tym słaby stan chodników • Słaby dostęp do szerokopasmowego Internetu • W sporej części zniszczona i zaniedbana zabudowa gospodarcza i mieszkalna
Sfera społeczna • Gminne społeczeństwo, które łączy region pochodzenia (przesiedleńcy) • Napływ nowych, wykształconych mieszkańców • Coraz lepsze wyedukowanie i samoświadomość mieszkańców • Bogata oferta zajęć w GOK-u dla mieszkańców miejscowości Kostomłoty • Kultywowanie lokalnych tradycji • Wysoki poziom szkolnictwa	Sfera społeczna • Zbyt mało połączeń komunikacji publicznej pomiędzy wsiami oraz gminy z większymi ośrodkami miejskimi • Słabe możliwości rozwoju zainteresowań i aktywności dzieci • Słaby dostęp do oferty przedszkoli • Zbyt mało świetlic wiejskich, a istniejące wymagają remontów i modernizacji • Niskie zaangażowanie społeczne większości mieszkańców, szczególnie młodzieży • Zbyt mało placów zabaw, słabe wyposażenie istniejących • Słaba oferta GOK dla poszczególnych wsi i związana z tym mała liczba zajęć w świetlicach wiejskich • Niski poziom bezpieczeństwa • Niski poziom integracji „nowych” mieszkańców •

Szanse	Zagrożenia
• Przyciągnięcie inwestorów do strefy ekonomicznej i związane z tym nowe miejsca pracy • Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy • Stworzenie rynku zaopatrzenia dużych ośrodków miejskich w produkty rolne • Nowe unijne środki na lata 2016 - 2022 • Rozwój oferty agroturystycznej • Rozwój turystyki sakralnej i architektonicznej • Wzrost zainteresowania szlakami turystycznymi przebiegającymi przez gminę • Promocja walorów gminy - skansen artystów ludowych w Bogdanowie, park w Piotrowicach, etc. • Dalszy napływ nowych mieszkańców • Rozwój energetyki wiatrowej	• Postępujące zanieczyszczenie środowiska • Starzejące się społeczeństwo • Niski przyrost naturalny • Dalsza emigracja i wyjazdy młodych • Napływ taniej siły roboczej z krajów ościennych • Dalsze zmiany w mentalności społeczeństwa (bierność, marazm, roszczeniowość) • Bogata oferta inwestycyjna i turystyczna w gminach ościennych • Składowisko odpadów na terenie sąsiedniej gminy (zagrożenie skażenia wód gruntowych) • Rosnące patologie społeczne • Zagrożenia wynikające z położenia przy autostradzie i drodze krajowej nr 5 • Skomplikowane procedury pozyskiwania środków z UE

Źródło: opracowanie własne

1.2.2. Destymulatory rozwoju

Destymulanty (problemy) rozwoju gminy powinny posiadać trzy cechy:

- ✓ mieć charakter negatywny dla rozwoju;
- ✓ opisywać stan istniejący;
- ✓ powinny być istotne z punktu widzenia realizacji strategii.

Uczestnicy warsztatów, korzystając z własnych obserwacji i analizy SWOT, identyfikowali problemy w 3 sferach: środowiskowej, społecznej, gospodarczej.

Sfera środowiskowa

Problemy:

1. Wiele obiektów publicznych i prywatnych korzysta ze źródeł energii opalanych węglem.
2. Niedostatecznie rozwinięta i starzejąca się infrastruktura publiczna (w tym szczególnie drogi lokalne oraz kanalizacja, wodociągi, sieć gazowa, oświetlenie).
3. Trudności związane z nie do końca sprawnie funkcjonującym systemem gospodarki odpadami.

4. Nie w pełni wykorzystane zasoby przyrodnicze i kulturowe, do rozwoju oferty rekreacyjnej i turystycznej.
5. Systematyczne zanikanie walorów przyrodniczo – kulturowych gminy.

Sfera gospodarcza

Problemy:

1. Słabo funkcjonująca podstrefa LSSE.
2. Niewystarczające działania na rzecz wsparcia przedsiębiorczości i współpracy podmiotów gospodarczych na rzecz rozwoju gminy.
3. Słabo rozwinięta sieć bezpośredniej sprzedaży lokalnych produktów i usług, w tym produktów rolnych.

Sfera społeczna

Problemy:

1. Niski poziom świadomości obywatelskiej, integracji i zaangażowania mieszkańców w życie gminy.
2. Niezadowalający stan i niepełny rozwój infrastruktury użyteczności publicznej.
3. Niewystarczająca oferta zorganizowanych form aktywnego spędzania czasu wolnego oraz działań na rzecz integracji mieszkańców.
4. Niesatysfakcjonujący mieszkańców poziom funkcjonowania transportu publicznego.

Zidentyfikowane problemy zostały następnie przekształcone na cele szczegółowe. W ten sposób problemy stanowiące istotne bariery rozwoju zostały przekształcone na pozytywne docelowe stany w przyszłości.

1.3. Misja

Misja to wyrażenie celu: fundamentalnego, jednoznacznego, unikalnego, który będzie różnicował daną gminę od innych, ze względu na przedmiot, zakres i sposób działania.

Misja gminy Kostomłoty brzmi następująco:

**AKTYWNE WŁĄCZANIE OBYWATELI I ORGANIZACJI SPOŁECZNYCH
WE WSPÓLNE ZARZĄDZANIE ROZWOJEM.**

1.4. Wizja przyszłości gminy Kostomłoty

Wizja rozwoju gminy to obraz jej przyszłego stanu, do którego będzie się dążyć, uwzględniając dobro środowiska przyrodniczego i potrzeby mieszkańców. Wszystkie działania podejmowane na rzecz jej urzeczywistnienia nie mogą zagrażać ani degradować środowiska.

Sformułowano obraz gminy za 7 lat. Określono pożądane cechy środowiska przyrodniczego, skalę rozwoju gospodarczego, funkcjonowanie instytucji publicznych i poziom życia mieszkańców.

Poprzez stworzenie wizji w 3 głównych sferach rozwoju, przygotowano ramy, które pozwoliły na wyznaczenie celów i sposobów ich realizacji. W ten sposób w strategii zaplanowano konsekwentny ciąg zdarzeń.

Hasłowa wizja rozwoju gminy Kostomłoty brzmi:

**KOSTOMŁOTY TO GMINA O DOBRZE ZACHOWANYCH WALORACH
PRZYRODNICZYCH, KULTUROWYCH I HISTORYCZNYCH. DZIĘKI
ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURZE DROGOWEJ I TECHNICZNEJ
ORAZ WSPÓŁPRACY I AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCOM ŻYJE
SIĘ WYGODNIE I BEZPIECZNIE. SVOJĄ AKTYWNOŚĆ I PASJĘ REALIZUJĄ
W DOBRZE WYPOSAŻONYCH I FUNKCJONUJĄCYCH ŚWIETLICACH
WIEJSKICH ORAZ KORZYSTAJĄC Z ROZWINIĘTEJ INFRASTRUKTURY
SPOŁECZNEJ, KULTUROWEJ I REKREACYJNEJ. DZIĘKI PRĘŻNIE
FUNKCJONUJĄCEJ PODSTREFIE LEGNICKIEJ SPECJALNEJ STREFY
EKONOMICZNEJ (LSSE) MIESZKAŃCY MAJĄ PRACĘ,
A GMINA ŚRODKI NA DALSZY ROZWÓJ.**

**GMINA KOSTOMŁOTY ZNANA JEST JAKO PRZYJAZNY PRZYSTANEK,
POPULARNE CENTRUM USŁUG I HANDLU NA SKRZYŻOWANIU WAŻNYCH
SZLAKÓW KOMUNIKACYJNYCH.**

Wizja w ujęciu szczegółowym to bardziej rozwinięty obraz gminy:

Sfera środowiskowa

- ✓ Środowisko naturalne jest w dobrym stanie, jego jakość nie uległa pogorszeniu, a najcenniejsze obszary, ze względu na walory krajobrazowe i przyrodnicze, są należycie chronione.
- ✓ Gmina dba o środowisko, chroniąc je przed zanieczyszczeniem: ścieki oczyszczone odprowadzane do odbiorników, spełniają parametry określone w obowiązujących przepisach prawa, odpady komunalne odbierane od mieszkańców są unieszkodliwiane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami.
- ✓ Większość energii pozyskiwana jest ze źródeł odnawialnych, przyjaznych środowisku.
- ✓ Możemy pochwalić się dobrze zachowanym dziedzictwem kulturowym i historycznym.
- ✓ Istniejąca infrastruktura turystyczna zaspokaja wymagania mieszkańców i osób z poza terenu gminy.
- ✓ System dróg, ścieżek, szlaków sprzyja bezpiecznemu i sprawnemu przemieszaniu się. System jest też ważnym elementem regionalnego systemu komunikacji i turystyki powiązany z innymi regionami województwa dolnośląskiego.

Sfera gospodarcza

- ✓ Mieszkańcy nie mają większych problemów w znalezieniu zatrudnienia i pozyskaniu dochodów. Głównie dzięki zatrudnieniu w znajdujących się na terenie gminy zakładów wchodzących w skład podstrefy LSSE oraz tworzeniu nowych oraz rozwijaniu istniejących firm.
- ✓ Firmy mają korzystne i konkurencyjne warunki do rozwoju i tworzenia nowych miejsc pracy.
- ✓ Wykorzystane są możliwości do rozwoju usług, także na podstawie walorów przyrodniczo – krajobrazowych.
- ✓ Region znany jest z możliwości wypoczynku w gospodarstwach agroturystycznych, wybitnej jakości żywienia i możliwości zakupu dobrej jakości produktów lokalnych, zwłaszcza żywności.
- ✓ Rolnictwo i przetwórstwo produktów rolnych jest ważnym działem gospodarki gminy.

Sfera społeczna

- ✓ Mieszkańcy, a w szczególności osoby starsze, są pod dobrą i dostosowaną do potrzeb, opieką zdrowotną i socjalną.
- ✓ Gminę zamieszkuje coraz większa liczba mieszkańców, w tym sporo ludzi młodych, wykształconych i przedsiębiorczych.
- ✓ Spora grupa mieszkańców stale dba o podnoszenie swoich kwalifikacji i jest dobrze wykształcona. Kwalifikacje są dostosowane do rynku pracy i możliwości rozwoju.
- ✓ Jakość życia mieszkańców pozwala na bezpieczny i spokojny byt oraz rozwój.
- ✓ Mieszkańcy wszystkich miejscowości mają możliwość spotykania się i spędzania wspólnie wolnego czasu w dobrze przygotowanych do tego miejscach i obiektach.
- ✓ Cechą mieszkańców jest dbałość o środowisko, aktywność i zaangażowanie na rzecz swoich społeczności i gminy oraz zwiększanie swojej wiedzy i świadomości.
- ✓ Sołectwa pełnią funkcję lokalnych ośrodków aktywności obywatelskiej i rozwojowej.
- ✓ Do rozwoju gminy, w tym społeczności lokalnych, jest sprawnie pozyskiwana pomoc z różnych źródeł, z dużym zaangażowaniem mieszkańców i sołectw.
- ✓ Sołectwa są aktywnie wspierane przez gminę i mają możliwość realizowania własnych działań.
- ✓ W gminie mieszka się i przebywa bez obaw o bezpieczeństwo.
- ✓ Rozwój gminy oparty jest o dobrze funkcjonujący system współpracy z aktywnymi grupami mieszkańców, kooperacją z organizacjami pozarządowymi i współdziałaniem z instytucjami i organizacjami w regionie.
- ✓ Wspierane są osoby starsze i ich aktywność, wzmacniane są działania na rzecz integracji międzypokoleniowej, prowadzona jest też polityka włączania kobiet w aktywność na poziomie gminy.
- ✓ Wspólnie pielęgnujemy lokalne tradycje, ale także jesteśmy otwarci na świat i aktywnie realizujemy projekty z naszymi partnerami zagranicznymi.
- ✓ Gminna infrastruktura oświatowa (przedszkola, szkoły) jest nowoczesna, dostosowana do potrzeb mieszkańców.

1.5. Cele główne

Cel główny to taki cel, który ma nam pozwolić osiągnąć zaplanowaną wizję rozwoju. W każdej ze sfer rozwoju (środowiskowej, gospodarczej oraz społecznej) konstruowany jest tylko jeden cel główny. Natomiast do zidentyfikowanych celów głównych przypisywane są cele szczegółowe eliminujące zidentyfikowane problemy (destymulatory rozwoju). Przy budowie strategii zrównoważonego rozwoju, cele te mają wpływ na: rozwój społeczno - gospodarczy zharmonizowany ze środowiskiem, czyli rozwój, w którym granicą podejmowanych działań jest trwałość zasobów środowiska przyrodniczego.

Cele strategiczne są „rozbite” na cele w układzie poszczególnych sfer (ładów).

Sfera środowiskowa

CEL GŁÓWNY 1:

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH,
ŚRODOWISKOWYCH I KULTUROWYCH NA RZECZ ROZWOJU GMINY

Sfera gospodarcza

CEL GŁÓWNY 2:

ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY W OPARCIU O PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
MIESZKAŃCÓW I AKTYWNOŚĆ PODSTREFY LEGNICKIEJ SPECJALNEJ STREFY
EKONOMICZNEJ (LSSE)

Sfera społeczna

CEL GŁÓWNY 3:

POPRAWA WARUNKÓW AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO ORAZ
JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKACÓW GMINY

2. PLAN OPERACYJNY STRATEGII - CELE SZCZEGÓŁOWE, ZADANIA STRATEGICZNE

Przyjęcie wizji gminy umożliwiło sformułowanie celów głównych, stanowiących podstawową przesłankę dalszego rozwoju gminy. Cele główne określono jako zrównoważony rozwój trzech sfer: środowiskowej, społecznej i gospodarczej.

Cele szczegółowe to konkretne efekty, które gmina osiągnie za 7 lat, stanowiące odpowiedź na zidentyfikowane problemy.

Cel szczegółowy powinien być:

- ✓ precyzyjny,
- ✓ mierzalny,
- ✓ osiągalny,
- ✓ realistyczny,
- ✓ określony w czasie.

Zapisanie celów szczegółowych w formie priorytetowych zadań strategicznych do realizacji z przypisanym czasem ich wykonania i odpowiedzialnością, umożliwia spełnienie powyższych warunków. Tak powstaje plan operacyjny (harmonogram) do każdego celu szczegółowego.

W zapisach dotyczących finansowania, pod pojęciem „środki zewnętrzne” należy rozumieć wszystkie możliwe do uzyskania na dany cel wsparcia (finansowe, organizacyjne, rzeczowe). Głównym źródłem zapewne będą programy i fundusze Unii Europejskiej, ale istotne są również inne źródła, w tym krajowe. Duże znaczenie mają również środki pozyskane niebezpośrednio przez samorząd, ale przez instytucje i organizacje pozarządowe, z którymi Gmina będzie współpracowała, aby zrealizować działania zawarte w strategii.

Sfera środowiskowa

CEL GŁÓWNY 1:

ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH,
ŚRODOWISKOWYCH I KULTUROWYCH NA RZECZ ROZWOJU GMINY

Dla osiągnięcia celu głównego określono następujące cele szczegółowe:

- 1.1. Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).

- 1.2. Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych.
- 1.3. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.
- 1.4. Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy.
- 1.5. Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy.

Cel szczegółowy 1.1. Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.1.

Kwestie efektywności energetycznej oraz zwiększenie produkcji i wykorzystania „ekologicznej” energii z OZE są jednym ze strategicznych priorytetów UE na lata 2014 - 2020.

Ma to również odzwierciedlenie na poziomie regionalnym w założeniach Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO), który będzie głównym źródłem wsparcia finansowania tych działań. W ramach tego celu szczegółowego wspierane będą inwestycje związane z efektywnością energetyczną budynków publicznych, oświetlenia drogowego oraz wspólnych częściach wielorodzinnych budynków mieszkalnych (przedsięwzięcia termomodernizacyjne, oświetlenie energooszczędne, etc.), tworzenie źródeł energii opartych na OZE oraz tworzenie systemów zarządzania energią. Gmina powinna również zachęcać inwestorów, choćby przez odpowiednie zapisy w planie zagospodarowania przestrzennego, do realizacji na terenie gminy infrastruktury wytwarzania energii z OZE. Warto zwrócić uwagę, że w kolejnych dekadach kwestie energetyczne (źródła pozyskiwania i wytwarzania, ceny i dostępności surowców, koszt jej wytworzenia, etc.) będą zapewne ulegać dynamicznym zmianom i będą miały wpływ na światowy system gospodarczy i społeczny. Warto więc zastanowić się również nad wspieraniem działań prokonsumenckich – czyli związanych z wytwarzaniem energii przez indywidualne gospodarstwa domowe na swoje potrzeby czy sprzedawanie i przekazywanie wytwarzanej energii do publicznych sieci przesyłowych.

Cel szczegółowy 1.1. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1.1.1. Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz obiektów prywatnych.
- 1.1.2. Budowa instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii na budynkach prywatnych i użyteczności publicznej.
- 1.1.3. Budowa ulicznego oświetlenia hybrydowego na terenie gminy Kostomłoty.
- 1.1.4. Prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych, związanych z zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców z terenu gminy do poprawienia efektywności energetycznej w posiadanych budynkach i wykorzystaniu energii z OZE.

Cel szczegółowy 1.2. Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.2.

Obecny stan rozwoju infrastruktury rodzi konieczność rozbudowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz uwzględnienie w perspektywie do 2022 roku konieczności modernizacji infrastruktury już istniejącej. Ważnym działaniem jest również poprawa stanu melioracji, a głównie rowów melioracyjnych. Bardzo ważnym elementem tej infrastruktury są także lokalne drogi. W całym okresie realizacji strategii powinny być realizowane działania związane z ich remontami, modernizacją i budową nowych, inwestycjami w chodniki oraz oświetlenie uliczne.

Cel szczegółowy 1.2. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1.2.1. Kompleksowa kanalizacja sanitarna gminy Kostomłoty.
- 1.2.2. Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Kostomłoty wraz z budową stacji uzdatniania wody w Wilkowie Średzkim.
- 1.2.3. Wspieranie przedsięwzięć związanych z poprawą jakości wody.
- 1.2.4. Wspieranie przedsięwzięć związanych z poprawą melioracji na terenie gminy.
- 1.2.5. Współpraca z innymi podmiotami w tym w szczególności z jednostkami samorządu terytorialnego i administracją rządową w obszarze dotyczącym przebudowy, modernizacji, remontów dróg położonych na terenie gminy Kostomłoty.
- 1.2.6. Budowa, przebudowa, modernizacja i remonty chodników przy drogach publicznych.

Cel szczegółowy 1.3. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.3.

Gmina prowadzi gospodarkę odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Efekty działań w ramach tego systemu są oceniane przez mieszkańców pozytywnie. Negatywnie odbierany jest natomiast ogólny stan czystości na terenie gminy, wynikający z występowania „dzikich wysypisk śmieci” oraz słaba dostępność do kontenerów na wielkogabarytowe odpady, niska umiejętność prawidłowej segregacji odpadów czy stan świadomości ekologicznej mieszkańców. Ważnym elementem tego celu będą również działania związane z usuwaniem azbestu z nieruchomości znajdujących się na terenie gminy.

Cel szczegółowy 1.3. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1.3.1. Rekultywacja dzikich wysypisk śmieci.
- 1.3.2. Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Kostomłoty.
- 1.3.3. Poprawa dostępności do koszy na śmieci, pojemników na odpady wielkogabarytowe, etc. na terenie gminy.
- 1.3.4. Prowadzenie działań edukacyjnych dla mieszkańców i podmiotów działających na terenie gminy, związanych z prawidłową segregacją śmieci i gospodarką odpadami.

Cel szczegółowy 1.4. Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.4.

Istniejące na terenie gminy zasoby przyrodnicze i kulturowe stanowią dobrą bazę do rozwinięcia oferty turystyczno – rekreacyjnej. Szczególnie powinna ona być skierowana do mieszkańców Aglomeracji Wrocławskiej oraz opierać się na działaniach związanych z turystyką aktywną i weekendową, rozwijaną głównie na bazie szlaków rowerowych. Aby oferta ta była naprawdę atrakcyjna należy rozbudować sieć tras i ścieżek rowerowych

(przystosowanych również do potrzeb nornic walkingu i rolkarzy) i połączyć ją z trasami na terenie sąsiednich gmin, rozbudować infrastrukturę turystyczną i rekreacyjną. Inwestycji wymaga również infrastruktura edukacyjna (ścieżki przyrodnicze i kulturowe, tablice edukacyjne, etc.), prezentująca zasoby przyrodnicze i kulturowe. Ważne, aby zarówno oferta turystyczna, jak i edukacyjna, uwzględniały nowoczesne, interaktywne formy komunikacji i prezentacji – serwisy internetowe, aplikacje mobilne, etc.

Cel szczegółowy nr 1.4. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1.4.1 Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w tym przygotowanie zaplecza i oferty spływu kajakowego na rzece Strzegomce.
- 1.4.2. Rozbudowa sieci tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
- 1.4.3. Promocja atrakcyjnej oferty turystycznej i walorów gminy.

Cel szczegółowy 1.5. Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 1.5.

Gmina Kostomłoty kojarzona jest głównie z tradycjami rolniczymi. Nie oznacza to jednak, że na terenie gminy nie znajdują się obszary cenne przyrodniczo, zabytki i tereny o dużych walorach krajobrazowych. Powinny one zostać zachowane, choćby z tego względu, że mają duży wpływ na tożsamość gminy i stanowią element dziedzictwa obszaru, jak np. parki gminne, które wymagają rewitalizacji. Ważnym narzędziem realizacji tych działań jest odpowiedni plan zagospodarowania przestrzennego oraz realizacja działań edukacyjnych. Należy podkreślić również, że żadne z planowanych w ramach strategii zadań nie będzie negatywnie oddziaływać na znajdujące się na terenie gminy obszary chronione.

Cel szczegółowy nr 1.5. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 1.5.1. Uwzględnianie w tworzonych planach zagospodarowania przestrzennego kwestii związanych z zachowaniem dziedzictwa przyrodniczego i historycznego.
- 1.5.2. Popularyzacja dbałości o prywatne posesje i tereny wspólne.

1.5.3. Działania na rzecz zachowania, rewitalizacji, renowacji i odtworzenia obiektów zabytkowych.

1.5.4. Działania na rzecz zachowania i odtwarzania obszarów przyrodniczo cennych, w tym rewitalizacja parków i pomników przyrody oraz odtworzenie alei drzew owocowych.

1.5.5. Utworzenie Muzeum Ziemi Kostomłockiej.

1.5.6. Stymulowanie działań z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej.

TABELA NR 2.1. PLAN OPERACYJNY DLA CELU GŁÓWNEGO 1

SFERA ŚRODOWISKOWA			
Cel główny 1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych, środowiskowych i kulturowych na rzecz rozwoju miasta i gminy.			
Cel szczegółowy 1.1. Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE).			
Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.1.1. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej oraz obiektów prywatnych.	2016 - 2020	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO oraz WFOŚiGW/NFOŚ) oraz środki inwestorów
1.1.2. Budowa instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii na budynkach prywatnych i użyteczności publicznej.	2017 – 2020	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO oraz WFOŚiGW/NFOŚ) oraz środki inwestorów
1.1.3. Budowa ulicznego oświetlenia hybrydowego na terenie gminy Kostomłoty.	2017 – 2020	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO oraz WFOŚiGW/NFOŚ)
1.1.4. Prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych związanych z zachęcaniem mieszkańców i przedsiębiorców z terenu gminy do poprawienia efektywności energetycznej w posiadanych budynkach i wykorzystaniu energii z OZE.	Stale	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO oraz WFOŚiGW)

Cel szczegółowy 1.2. Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych.			
Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.2.1. Kompleksowa kanalizacja sanitarna gminy Kostomłoty.	2016 - 2018	Urząd Gminy i Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK)	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.2.2. Budowa sieci wodociągowej na terenie gminy Kostomłoty wraz z budową stacji uzdatniania wody w Wilkowie Średzkim.	2017 - 2019	Urząd Gminy i Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK)	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.2.3. Wspieranie przedsięwzięć związanych z poprawą jakości wody.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy i Zakład Gospodarki Komunalnej (ZGK)	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.2.4. Wspieranie przedsięwzięć związanych z poprawą melioracji na terenie gminy.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy i Gminna Spółka Wodna	Budżet Gminy i Gminnej Spółki wodnej oraz środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.2.5. Współpraca z innymi podmiotami w tym w szczególności z jednostkami samorządu terytorialnego i administracją rządową w obszarze dotyczącym przebudowy, modernizacji, remontów dróg położonych na terenie gminy Kostomłoty.	2016 - 2022	Urząd Gminy we współpracy z zarządcami dróg	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (w tym RPO i PROW), budżet Państwa
1.2.6. Budowa, przebudowa, modernizacja i remonty chodników przy drogach publicznych.	2016 - 2022	Urząd Gminy we współpracy z zarządcami dróg	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (w tym RPO i PROW), budżet Państwa

Cel szczegółowy 1.3. Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.

Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.3.1. Rekultywacja dzikich wysypisk śmieci.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.3.2. Usuwanie azbestu oraz wyrobów zawierających azbest z nieruchomości położonych na terenie gminy Kostomłoty.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.3.3. Poprawa dostępności do koszy na śmieci, pojemników na odpady wielkogabarytowe, etc. na terenie gminy.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)
1.3.4. Prowadzenie działań edukacyjnych dla mieszkańców i podmiotów działających na terenie gminy związanych z prawidłową segregacją śmieci i gospodarką odpadami.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, PROW oraz WFOŚiGW)

Cel szczegółowy 1.4. Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy.

Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.4.1. Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w tym przygotowanie zaplecza i oferty spływu kajakowego na rzece Strzegomce.	2017 - 2022	Urząd Gminy przy współpracy zarządców terenu i infrastruktury turystycznej oraz LGD,	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO i PROW w tym w ramach LGD) oraz środki prywatne
1.4.2. Rozbudowa sieci tras i ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.	2017 - 2022	Urząd Gminy przy współpracy zarządców terenu i infrastruktury turystycznej oraz LGD,	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO i PROW w tym w ramach LGD) oraz środki prywatne
1.4.3. Promocja atrakcyjnej oferty turystycznej i walorów gminy.	Stale	Urząd Gminy we współpracy z usługodawcami turystycznymi i LGD	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (PROW w tym w ramach LGD) oraz środki prywatne

Cel szczegółowy 1.5. Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy.

Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
1.5.1. Uwzględnianie w tworzonych planach zagospodarowania przestrzennego kwestii związanych z zachowaniem dziedzictwa przyrodniczego i historycznego.	2016 - 2022	Urząd Gminy	Budżet Gminy
1.5.2. Popularyzacja dbałości o prywatne posesje i tereny wspólne.	Stale	Urząd Gminy, Rady Sołeckie, Sołtysi, grupy odnowy wsi	Budżet Gminy, środki zewnętrzne w tym pozyskane z LGD, środki prywatne

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

1.5.3. Działania na rzecz zachowania, rewitalizacji, renowacji i odtworzenia obiektów zabytkowych.	2016 – 2022	Urząd Gminy oraz właściciele/zarządcy obiektów zabytkowych	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO i PROW w tym w ramach LGD, środki z budżetu Państwa i z budżetu Województwa Dolnośląskiego), środki prywatne
1.5.4. Działania na rzecz zachowania i odtwarzania obszarów przyrodniczo cennych, w tym, rewitalizacja parków i pomników przyrody oraz odtworzenie alei drzew owocowych.	Stale	Urząd Gminy we współpracy z RDOŚ	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, WFOŚiGW oraz PROW i PORiM w tym w ramach LGD)
1.5.5. Utworzenie Muzeum Ziemi Kostomłockiej.	2020 -2022	Urząd Gminy we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury (GOK)	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO i PROW w tym w ramach LGD, środki z budżetu Państwa i z budżetu Województwa Dolnośląskiego), środki prywatne
1.5.6. Stymulowanie działań z zakresu edukacji regionalnej i przyrodniczej.	Stale	Urząd Gminy, Gminne jednostki oświatowe, GOK we współpracy z LGD, organizacje pozarządowe	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie RPO, WFOŚiGW oraz PROW w tym w ramach LGD)

Sfera gospodarcza

CEL GŁÓWNY 2:

**ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY W OPARCIU O PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
MIESZKAŃCÓW I AKTYWNOŚĆ PODSTREFY LEGNICKIEJ SPECJALNEJ STREFY
EKONOMICZNEJ (LSSE)**

Dla osiągnięcia celu głównego określono następujące cele szczegółowe:

- 2.1. Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE).
- 2.2. Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy.
- 2.3. Rozwój rynku lokalnych produktów i usług.

Cel szczegółowy 2.1. Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE).

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 2.1:

Przypomnijmy, że na terenie gminy funkcjonuje podstrefa Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE). Należy podjąć działania związane z promocją oferty inwestycyjnej strefy oraz zapewnić wsparcie rozwoju zaplecza technicznego strefy w celu zapewnienia inwestorom odpowiednich warunków prowadzenia działalności.

Cel szczegółowy 2.1. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 2.1.1. Kampania promująca grunty przeznaczone pod inwestycję.
- 2.1.2. Budowa drogi do podstrefy Kostomłoty LSSE.
- 2.1.3. Wyposażenie podstrefy Kostomłoty LSSE w media.

Cel szczegółowy 2.2. Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 2.2.:

W perspektywie wieloletniej gmina, w miarę swoich kompetencji, powinna wspierać i stymulować rozwój przedsiębiorczości na swoim terenie oraz tworzyć przyjazne warunki dla przedsiębiorstw działających czy chcących rozpocząć działalność na terenie gminy. Ważnym aspektem tego wsparcia powinno być priorytetowe traktowanie przedsiębiorców, którzy zatrudniają mieszkańców, głównie bezrobotnych, z terenu gminy. Ważnym narzędziem może być również wprowadzenie partnerskiego modelu współpracy samorządu, instytucji otoczenia biznesu i przedsiębiorców działających na terenie gminy. Współpraca ta może przyczynić się do lepszego przepływu informacji pomiędzy tymi podmiotami, stworzenia efektywnego systemu monitoringu lokalnej przedsiębiorczości i zwiększenia innowacyjności lokalnych przedsiębiorców. Jednym z narzędzi, o których warto pamiętać jest tworzenie partnerstw publiczno – prywatnych.

Cel szczegółowy 2.1. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

2.2.1. Stworzenie katalogu ofert inwestycyjnych gminy Kostomłoty.

2.2.2. Usprawnienie procedury formalno-prawnej w procesie inwestycji poprzez sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

2.2.3. Wdrożenie informacji przestrzennej gminy Kostomłoty, tzw. SIP.

2.2.4. Promowanie systemu zachęcającego do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Kostomłoty poprzez preferencje podatkowe.

2.2.5. Stworzenie i realizacja programu edukacyjnego i doradczego stymulującego postawę przedsiębiorcze mieszkańców i wspierającego działające na terenie gminy firmy.

2.2.6. Wspólne działania lobbystyczne i promocyjne Urzędu Gminy oraz lokalnych przedsiębiorców.

Cel szczegółowy 2.3. Rozwój rynku lokalnych produktów i usług.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 2.3:

Warto zwrócić uwagę, że w latach 2014 – 2020 jednym z priorytetów UE będzie wspieranie tzw. „krótkich łańcuchów dostaw” oraz tworzenie lokalnych rynków produktów rolnych. W europejskich i polskich ośrodkach aglomeracyjnych rozwijane są również systemy sprzedaży bezpośredniej produktów rolnych. Warto te trendy wspierać i włączyć się do działającej w Aglomeracji Wrocławskiej. Inną ważną kwestią jest wspieranie lokalnych usługodawców, ze szczególnym uwzględnieniem usługodawców turystycznych i gastronomicznych. Dzięki rozwojowi oferty turystyki aktywnej i weekendowej, zaplanowanej w innych celach strategii pojawi się więcej podmiotów gospodarczych działających na tym polu. Zaplanowane w ramach tego celu szczegółowego działania powiązane powinny być z aktywnością Lokalnej Grupy Działania (LGD).

Cel szczegółowy 2.3. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 2.3.1. Wsparcie rozwoju lokalnego rynku produktów rolnych (targowiska, jarmarki, cykliczne imprezy, system sprzedaży bezpośredniej, działania promocyjne, etc.).
- 2.3.2. Wsparcie działań promujących gminne produkty i usługi lokalne.
- 2.3.3. Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju infrastruktury noclegowej i gastronomicznej.
- 2.3.4. Zachęcanie mieszkańców do tworzenia gospodarstw agroturystycznych, edukacyjnych i oferty turystyki weekendowej.
- 2.3.5. Wsparcie szkoleniowo – doradcze dla rolników i usługodawców.

TABELA NR 2.2. PLAN OPERACYJNY DLA CELU GŁÓWNEGO 2

SFERA GOSPODARCZA			
Cel główny 2: Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców i aktywność podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE).			
Cel szczegółowy 2.1. Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE).			
Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
2.1.1. Kampania promująca grunty przeznaczone pod inwestycję.	Stale	Urząd Gminy, władze LSSE	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (LSSE, budżet Państwa, budżet Województwa)
2.1.2. Budowa drogi do podstrefy Kostomłoty LSSE.	2016 – 2017	Urząd Gminy we współpracy z zarządcami dróg	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (w tym RPO i PROW), budżet Państwa
2.1.3. Wyposażenie podstrefy Kostomłoty LSSE w media.	2016 – 2017	Urząd Gminy, TAURON, prywatni właściciele gruntów sąsiadujących.	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (w tym RPO i PROW), budżet Państwa

Cel szczegółowy 2.2. Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy.			
Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
2.2.1. Stworzenie katalogu ofert inwestycyjnych gminy Kostomłoty.	2016 - 2019	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

2.2.2. Usprawnienie procedury formalno-prawnej w procesie inwestycji poprzez sukcesywne opracowywanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	2016 - 2022	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne
2.2.3. Wdrożenie informacji przestrzennej gminy Kostomłoty, tzw. SIP.	2016 - 2022	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne
2.2.4. Promowanie systemu zachęcającego do prowadzenia działalności gospodarczej na terenie gminy Kostomłoty poprzez preferencje podatkowe.	Stale	Urząd Gminy	Budżet Gminy i środki zewnętrzne
2.2.5. Stworzenie i realizacja programu edukacyjnego i doradczego stymulującego postawy przedsiębiorcze mieszkańców i wspierającego działające na terenie gminy firmy.	2016 - 2022	Urząd Gminy we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (RPO, PROW w tym w ramach LGD)
2.2.6. Wspólne działania lobbystyczne i promocyjne Urzędu Gminy oraz lokalnych przedsiębiorców.	Stale	Urząd Gminy we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami	Budżet gminy i środki przedsiębiorców

Cel szczegółowy 2.3. Rozwój rynku lokalnych produktów i usług.

Zadania strategiczne	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
2.3.1. Wsparcie rozwoju lokalnego rynku produktów rolnych (targowiska, jarmarki, cykliczne imprezy, system sprzedaży bezpośredniej, działania promocyjne, etc.).	2016 - 2022	Urząd Gminy we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami, rolnikami	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (głównie PROW w tym w ramach LGD)
2.3.2. Wsparcie działań promujących gminne produkty i usługi lokalne.	Stale	Urząd Gminy we współpracy producentami i usługodawcami	Budżet Gminy i środki zewnętrzne (w tym w ramach LGD), środki prywatne
2.3.3. Stworzenie sprzyjających warunków do rozwoju infrastruktury noclegowej i gastronomicznej.	Stale	Inwestor we współpracy z Urzędem Gminy	Środki zewnętrzne (RPO, PROW, w tym z LGD) oraz środki prywatne inwestorów
2.3.4. Zachęcanie mieszkańców do tworzenia gospodarstw agroturystycznych, edukacyjnych i oferty turystyki weekendowej.	Stale	Urząd Gminy we współpracy z usługodawcami turystycznymi i LGD	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (PROW, w tym w ramach LGD) oraz środki prywatne
2.3.5. Wsparcie szkoleniowo – doradcze dla rolników i usługodawców.	Stale	Instytucje edukacyjne, ośrodki doradztwa we współpracy z Urzędem Gminy i LGD	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (PROW, w tym w ramach LGD) oraz środki instytucji edukacyjnych i doradczych

Sfera społeczna

CEL GŁÓWNY 3:

POPRAWA WARUNKÓW AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO ORAZ JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKACÓW GMINY

W czasie pracy warsztatowej wypracowane zostały następujące cele szczegółowe:

- 3.1. Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy.
- 3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej.
- 3.3. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących mieszkańców.
- 3.4. Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy.

Cel szczegółowy 3.1. Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 3.1.

W odczuciu uczestników warsztatów, jednym z głównych problemów jest małe zaangażowanie mieszkańców w życie gminy. Aby temu przeciwdziałać, należy stworzyć warunki sprzyjające rozwojowi świadomej i aktywnej wspólnoty lokalnej. Realizowane działania powinny koncentrować się zarówno wokół większego zaangażowania mieszkańców w funkcjonowanie istniejących już struktur, np. sołectwa czy szkoły, ale także wspierać tworzenie formalnych i nieformalnych organizacji społecznych, tj. organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, Grup Odnowy Wsi, etc. Ważnym działaniem jest również powołanie formalnej reprezentacji organizacji pozarządowych (Rada Działalności Pożytku Publicznego) oraz konkretnych grup społecznych (np. Rada Seniorów, Rada Młodzieży), czy promocja i rozwijanie aktywności w zakresie wolontariatu. Aktywnie działające organizacje pozarządowe, poza funkcjami integracyjnymi, mogą spełniać również funkcje związane z rozwojem gminy, poprzez zdobywanie na te cele środków zewnętrznych lub realizowanie projektów w partnerstwie z gminą (np. organizowanie pieczy zastępczej). Wzrost aktywności i większe zaangażowanie mieszkańców w różnorodne inicjatywy da

szanse na rozwój gminy oraz zachowanie jej tożsamości i dziedzictwa. Istotną rolę dla rozwoju gminy stanowi także jej otwarcie na świat oraz możliwość kontynuowania współpracy z innymi gminami państw Unii Europejskiej.

Cel szczegółowy 3.1. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 3.1.1. Powołanie ciał reprezentacji społecznej – np. Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Rady Seniorów, Rady Młodzieży.
- 3.1.2. Wdrażanie zasad prowadzenia konsultacji społecznych w kwestiach ważnych dla organizacji pozarządowych i lokalnej społeczności.
- 3.1.3. Realizacja cyklicznego Festiwalu Wolontariatu.
- 3.1.4. Realizacja szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności organizacji pozarządowych i innych podmiotów ekonomii społecznej.
- 3.1.5. Doskonalenie systemu wsparcia dla innych inicjatyw społecznych (rady sołeckie, Koła Gospodyń Wiejskich, zespoły artystyczne, etc.).
- 3.1.6. Aktywna współpraca z partnerami zagranicznymi.

Cel szczegółowy 3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego nr 3.2.

W perspektywie do 2022 roku należy zaplanować rozbudowę, modernizację oraz uzupełnienie czy tworzenie kompleksowych obiektów użyteczności publicznej. Mowa tu zarówno o infrastrukturze kulturalnej, społecznej oraz edukacyjnej. Ważnym aspektem jest również wsparcie dla rozwoju usług elektronicznych w urzędzie, rozwój szerokopasmowego Internetu oraz wsparcie dla jednostki OSP, która odgrywa ważną rolę w systemie bezpieczeństwa na autostradzie A4.

Cel szczegółowy 3.2. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 3.2.1. Doposażenie istniejących szkół i przedszkoli.
- 3.2.2. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i edukacyjnej, szczególnie przedszkolnej.

- 3.2.3. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej i gimnazjalnej.
- 3.2.4. Modernizacja Gminnej Biblioteki Publicznej w Kostomłotach.
- 3.2.5. Zagospodarowanie terenu wokół Gminnego Ośrodka Kultury (GOK).
- 3.2.6. Rozbudowa infrastruktury sportowej.
- 3.2.7. Rozbudowa infrastruktury społecznej, w tym świetlic wiejskich.
- 3.2.8. Rozwój usług elektronicznych w Urzędzie Gminy Kostomłoty.
- 3.2.9. Rozwój dostępu do szerokopasmowego Internetu.
- 3.2.10. Zakup samochodu strażackiego.

Cel szczegółowy 3.3. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących mieszkańców.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego nr 3.3.

Mieszkańcom zależy również na stałym rozszerzaniu i wzbogacaniu oferty spędzania czasu wolnego. Gmina może się bezpośrednio zaangażować w tworzenie oferty wspierającej konkretne grupy odbiorców – dzieci, młodzieży, osób starszych, mieszkańców wsi etc. choćby poprzez funkcjonowanie Gminnego Ośrodka Kultury (GOK). Ważnym aspektem tych działań będzie również rozwój zaplecza rekreacyjno – sportowego do realizacji aktywności społecznej i integracji mieszkańców.

Cel szczegółowy 3.3. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

- 3.3.1. Zagospodarowanie terenu przy gminnych obiektach sportowo – rekreacyjnych (np. place zabaw, zewnętrzne siłownie, ławki, etc.).
- 3.3.2. Doposażenie świetlic wiejskich na potrzeby aktywności społecznej.
- 3.3.3. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla mieszkańców gminy.
- 3.3.4. Animowanie zajęć dla dzieci i młodzieży.
- 3.3.5. Organizowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych.
- 3.3.6. Organizowanie imprez integracyjnych – Jarmark Bociani, turnieje wsi, olimpiady gminne, etc.

Cel szczegółowy 3.4. Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy.

Uzasadnienie wyboru celu szczegółowego 3.4.

Szczególnie dla starszych mieszkańców gminy sprawnie funkcjonujący system transportu publicznego jest niezbędnym elementem codziennego życia. Ważne jest, aby system ten obejmował swoim zasięgiem wszystkie miejscowości na terenie gminy oraz żeby częstotliwość kursów zaspokajała oczekiwania większości mieszkańców. Ważny jest również rozwój systemu połączeń z sąsiednimi gminami oraz Aglomeracją Wrocławską.

Cel szczegółowy 3.4. zostanie osiągnięty poprzez następujące zadania strategiczne:

3.4.1. Doskonalenie gminnego transportu publicznego, w tym rozszerzenie sieci połączeń.

3.4.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury – przystanki, oświetlenie, etc.

TABELA NR 2.3. PLAN OPERACYJNY DLA CELU GŁÓWNEGO 3

SFERA SPOŁECZNA			
Cel główny 3. Poprawa warunków aktywnego spędzania czasu wolnego oraz jakości życia mieszkańców gminy			
Cel szczegółowy 3.1. Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy.			
Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
3.1.1. Powołanie ciał reprezentacji społecznej – np. Gminnej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Rady Seniorów, Rady Młodzieży	2016 - 2018	Urząd Gminy i Rada Gminy we współpracy z NGO	Budżet Gminy
3.1.2. Wdrożenie zasad prowadzenia konsultacji społecznych w kwestiach ważnych dla organizacji pozarządowych i lokalnej społeczności.	2016 - 2017	Urząd Gminy i Rada Gminy we współpracy z NGO	Budżet Gminy
3.1.3. Realizacja cyklicznego Festiwalu Wolontariatu.	2019 - 2022	Urząd Gminy i Rada Gminy we współpracy z NGO	Budżet Gminy
3.1.4. Realizacja szkoleń i warsztatów podnoszących kwalifikacje i umiejętności organizacji pozarządowych i innych podmiotów ekonomii społecznej.	Stale	Urząd Gminy i Rada Gminy we współpracy z NGO	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (np. RPO, PROW w tym z LGD, FIO, etc.)
3.1.5. Doskonalenie systemu wsparcia dla innych inicjatyw społecznych (rady sołeckie, Koła Gospodyń Wiejskich, zespoły artystyczne, etc.).	Stale	Urząd Gminy, GOK	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (np. PROW w tym z LGD, FIO, etc.)
3.1.6. Aktywna współpraca z partnerami zagranicznymi	Stale	Urząd Gminy, GOK	Budżet Gminy, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 3.2. Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej.

Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
3.2.1. Doposażenie istniejących szkół i przedszkoli.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO)
3.2.2. Rozbudowa i modernizacja bazy oświatowej i edukacyjnej, szczególnie przedszkolnej.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO)
3.2.3. Zapewnienie równego dostępu do wysokiej jakości edukacji podstawowej i gimnazjalnej.	2016 - 2018	Urząd Gminy we współpracy z szkołami	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO)
3.2.4. Modernizacja Gminnej Biblioteki Publicznej w Kostomłotach.	2017 - 2018	Urząd Gminy, Gminna Bibliotek Publiczna	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego)
3.2.5. Zagospodarowanie terenu wokół Gminnego Ośrodka Kultury (GOK).	2017 - 2018	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (RPO, PROW w tym w ramach LGD)
3.2.6. Rozbudowa infrastruktury sportowej.	2016 - 2022	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (RPO, PROW w tym w ramach LGD)
3.2.7. Rozbudowa infrastruktury społecznej, w tym świetlic wiejskich.	2017 - 2022	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (RPO, PROW w tym w ramach LGD)
3.2.8. Rozwój usług elektronicznych w Urzędzie Gminy Kostomłoty.	2017 – 2018	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie RPO)
3.2.9. Rozwój dostępu do szerokopasmowego Internetu.	2017 - 2020	Urząd Gminy, przedsiębiorcy telekomunikacyjni	Budżet Gminy, środki zewnętrzne
3.2.10. Zakup samochodu strażackiego.	2018	Urząd Gminy, Ochotnicza Straż Pożarna (OSP)	Budżet Gminy, środki zewnętrzne

Cel szczegółowy 3.3. Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących mieszkańców.

Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
3.3.1. Zagospodarowanie terenu przy gminnych obiektach sportowo – rekreacyjnych (np. place zabaw, zewnętrzne siłownie, ławki, etc.).	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD)
3.3.2. Doposażenie świetlic wiejskich na potrzeby aktywności społecznej.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD)
3.3.3. Organizowanie szkoleń i warsztatów dla mieszkańców gminy.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy we współpracy z GOK oraz NGO	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD, środki Urzędu Marszałkowskiego)
3.3.4. Animowanie zajęć dla dzieci i młodzieży.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy we współpracy z GOK oraz NGO	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD, środki Urzędu Marszałkowskiego)
3.3.5. Organizowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy we współpracy z GOK oraz NGO	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD, środki Urzędu Marszałkowskiego)
3.3.6. Organizowanie imprez integracyjnych – Jarmark Bociani, turnieje wsi, olimpiady gminne, etc.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy we współpracy z GOK oraz NGO	Budżet Gminy, środki zewnętrzne (głównie PROW w tym z LGD)

Cel szczegółowy 3.4. Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy.			
Priorytety	Okres realizacji	Odpowiedzialność	Źródła finansowania
3.4.1. Doskonalenie gminnego transportu publicznego, w tym rozszerzenie sieci połączeń.	2016 - 2020	Urząd Gminy we współpracy z przewoźnikami	Budżet Gminy, środki przewoźników
3.4.2. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury – przystanki, oświetlenie, etc. 3.4.3.	Stale w miarę potrzeb	Urząd Gminy we współpracy z przewoźnikami	Budżet Gminy, środki przewoźników

3. SYSTEM ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ STRATEGII

System zarządzania realizacją strategii jest bardzo ważnym i często niedocenianym elementem budowy gminnej strategii rozwoju. Decyduje on bowiem, czy w miarę upływu czasu dynamika procesu realizacji strategii będzie rosła, czy słabnąć. Brak funkcjonowania tego systemu powoduje, że strategia staje się bardzo szybko dokumentem „martwym”.

Zarządzanie realizacją strategii to przede wszystkim:

- tworzenie i doskonalenie instrumentów realizacji,
- aktywne angażowanie partnerów do realizacji zadań zaplanowanych w strategii,
- monitorowanie, czyli obserwacja realizacji celów i zadań strategii oraz zmian w warunkach realizacji,
- ewaluacja, czyli ocena przebiegu procesu wdrażania strategii,
- aktualizacja strategii.

3.1. Instrumenty realizacji strategii.

Przy realizacji strategii wykorzystywane są przede wszystkim następujące instrumenty:

- ✓ prawno-administracyjne,
- ✓ ekonomiczne i rynkowe,
- ✓ finansowe,
- ✓ partycypacyjne,
- ✓ z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu,
- ✓ informacyjno-edukacyjne.

Instrumenty z zakresu organizacji, zarządzania i marketingu stanowią bardzo obszerną i ciągle rozbudowywaną grupę narzędzi realizacyjnych. W realizacji strategii będą uwzględnione:

- ✓ ścisłe powiązanie ze strategią procesu budowy i realizacji budżetu, a zwłaszcza budowy budżetu zadaniowego, Wieloletniej Perspektywy Finansowej, funduszu sołeckiego i planów branżowych, w tym rozwoju miejscowości i sołectw;
- ✓ zarządzanie jakością, jako elementem zarządzania sferą usług publicznych w gminie;
- ✓ systemowe podejście do budowy marketingu gminy (w tym promocji).

Przeprowadzane będą badania opinii społecznej (ankiety, sondaże) dla lepszej oceny realizacji wybranych zadań. Wśród mieszkańców upowszechniane będą informacje o postępach i efektach zrównoważonego rozwoju wszystkimi dostępnymi kanałami komunikacji społecznej (audycje telewizyjne, artykuły w prasie, spotkania radnych z wyborcami itp.) przy użyciu narzędzi partycypacji społecznej.

3.2. Podmioty zarządzające realizacją strategii.

Do podmiotów zarządzających realizacją strategii należą: w pierwszej kolejności Wójt oraz Rada Gminy, szefowie jednostek podległych Gminie, kierownicy referatów i koordynatorzy zadań (osoby wskazane jako odpowiedzialne za koordynację realizacji priorytetowych zadań strategicznych).

Proponuje się powołanie nieformalnej grupy społecznej, złożonej z uczestników warsztatów opracowujących niniejszą strategię, poszerzoną o cały przekrój osób reprezentujących aktywność gminy – Gminne Forum Rozwoju.

- GMINNE FORUM ROZWOJU – pełniące funkcję społecznego partnera w realizacji strategii.
- Praca Forum jest przedłużeniem pracy grupy przygotowującej projekt strategii w uspołecznionym procesie.
- W skład Forum, liczącego od 20 do 30 osób wchodzi: przedstawiciele Urzędu Gminy i jej jednostek, przedstawiciele sołectw, lokalni liderzy, reprezentanci przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz przedstawiciele innych sektorów życia społeczno-gospodarczego.
- Z pośród uczestników Forum powoływany jest Lider Forum. Lider odpowiedzialny jest za zwoływanie Forum oraz przewodzenie jego obradom.
- Forum zwoływane jest przez Lidera Forum w porozumieniu z Wójtem, co najmniej 1 raz w roku. Podczas zebrań Forum:
 - ✓ przedstawiane jest sprawozdanie z realizacji strategii w danym roku,
 - ✓ zgłaszane są działania do uwzględnienia w aktualizacji strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

- WÓJT I RADA GMINY – pełnią bieżący nadzór nad realizacją strategii, czuwają, aby podczas tworzenia budżetu gminy uwzględniane były priorytety strategii, prowadzą akcję informacyjną i promocyjną, uchwalają zmiany w strategii.
- KOORDYNATOR WDRAŻANIA STRATEGII - funkcja koordynacji realizacji strategii przypisana jest Wójtowi, który m.in.:
 - ✓ zapewnia, aby każdy z koordynatorów zadań posiadał aktualną wersję strategii oraz roczny plan realizacji strategii;
 - ✓ gromadzi dokumentację związaną ze strategią, zbiera informacje określające postępy w realizacji strategii;
 - ✓ opracuje w 2016 roku założenia Wskaźnikowego Systemu Monitorowania strategii – (WSMS);
 - ✓ prowadzi monitoring realizacji strategii z wykorzystaniem WSMS;
 - ✓ współorganizuje spotkania Forum.
- KIEROWNICY REFERATÓW I KOORDYNATORZY poszczególnych zadań strategicznych – realizują przyjęte zadania zgodnie z priorytetami strategii, informują Gminne Forum Rozwoju o stanie wdrażania strategii.

3.3. Monitoring i zasady aktualizacji strategii.

Strategia jest nie tylko dokumentem, ale przede wszystkim ciągłym procesem związanym z rozwojem gminy. Określa on cele i programy działań na wiele lat oraz wymaga ciągłej pracy nad podnoszeniem jego jakości. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy kończy tylko pewien etap planowania.

Ze względu na swój długookresowy charakter planowanie strategiczne jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych itp. i ich uwzględniania w dokumencie oraz przesuwania horyzontu planowania na kolejne lata. Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty będzie co roku poddawana przeglądowi oraz aktualizacji. Dokonuje tego Wójt w konsultacji z Gminnym Forum Rozwoju, a zatwierdza Rada Gminy.

Po wprowadzeniu zmian w strategii Wójt, jako Koordynator Wdrażania strategii, zobowiązany jest dostarczyć wszystkim zainteresowanym stronom (zwłaszcza koordynatorom poszczególnych zadań) informacje o dokonanej aktualizacji strategii.

- ✓ Nadzór nad wdrażaniem strategii będzie sprawować Rada Gminy.
- ✓ Za koordynację wszystkich działań na rzecz realizacji strategii odpowiada Wójt.
- ✓ Odpowiednim stanowiskom w Urzędzie Gminy i gminnych jednostkach przypisana będzie bezpośrednia odpowiedzialność za podejmowanie działań, wynikających z planów realizacyjnych strategii.
- ✓ Co najmniej raz w roku odbędzie się spotkanie powołanego w Urzędzie Zespołu Wdrażającego Strategię (jako zespołu przygotowujący materiały dla Gminnego Forum Rozwoju). Na spotkaniu zostaną przeanalizowane postępy w realizacji strategii, omówione zostaną konieczne zmiany i uzupełnienia. Na przełomie każdego kolejnego roku ukaże się informacja poświęcona omówieniu zaawansowania realizacji strategii.
- ✓ Gminne Forum Rozwoju przynajmniej raz w roku podejmie dyskusję nad postępami w realizacji strategii.

Wyżej wymienione elementy będą stanowiły monitoring i ewaluację na rzecz społecznego udziału w ocenie wdrażania strategii. W ramach prac Gminnego Forum Rozwoju opracowane powinny być szczegółowe wytyczne dotyczące monitoringu, ewaluacji i aktualizacji strategii.

3.4. Wskaźnikowy system monitorowania strategii.

Niniejsza tabela stanowi propozycję strategicznych wskaźników w ramach Wskaźnikowego Systemu Monitorowania Strategii (WSMS). Rekomenduje się opracowanie na poziomie Gminnego Forum Rozwoju szczegółowych wytycznych do stworzenia wskaźników dla zadań ujętych w planach operacyjnych, uwzględniających priorytety dla konkretnych sfer rozwoju. System ten powinien być dostosowany do stworzonych przez Forum rocznych planów wdrażania.

Cel główny 1 Zrównoważone wykorzystanie zasobów przyrodniczych, środowiskowych i kulturowych na rzecz rozwoju gminy			
Cele szczegółowe	Wskaźnik	Źródło informacji	Planowany efekt
Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)	Ilość obiektów/budynków publicznych i komunalnych korzystających ze źródeł energii opartych na OZE	Urząd Gminy (UG)	Zwiększenie ilości energii wytwarzanej z OZE
Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych	Stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy Liczba km wyremontowanych/zmodernizowanych dróg lokalnych	Urząd Gminy (UG)	Wzrost poziomu zwodociągowania i skanalizowania gminy Wzrost liczby wyremontowanych kilometrów dróg lokalnych
Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	Skuteczność systemu selektywnej zbiórki odpadów (wg wskaźników ustawowych)	Urząd Gminy (UG)	Wzrost poziomu recyklingu na terenie Gminy
Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy	Liczba turystów korzystających z ofert turystycznych realizowanych na terenie gminy	Urząd Gminy (UG), usługodawcy turystyczni	Zwiększenie liczby turystów korzystających z oferty (mierzone przez sezonowe badania ruchu turystycznego)
Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy	Liczba obiektów znajdujących się w Inwentaryzacji Przyrodniczej oraz liczba obszarów chronionych na terenie gminy	Urząd Gminy (UG)	Zwiększenie liczby obiektów i terenów objętych różnymi formami ochrony przyrody
Cel główny 2 Rozwój gospodarczy gminy w oparciu o przedsiębiorczość mieszkańców i aktywność podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE)			
Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE)	Liczba podmiotów i instytucji działających w podstrefie LSSE	Urząd Gminy (UG) we współpracy z LSSE	Zwiększenie liczby podmiotów i instytucji działających w podstrefie LSSE

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy	Liczba zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów gospodarczych	Urząd Gminy (UG), GUS	Wzrost liczby podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy
Rozwój rynku lokalnych produktów i usług	Liczba lokalnych producentów i usługodawców promujących się na lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich targach branżowych	Urząd Gminy (UG), usługodawcy i producenci	Wzrost liczby producentów i usługodawców, którzy promują się na wydarzeniach branżowych
Cel główny 3 Poprawa warunków aktywnego spędzania czasu wolnego oraz jakości życia mieszkańców gminy			
Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy	Ilość nowoutworzonych organizacji pozarządowych oraz powołanych ciał dialogu społecznego	Urząd Gminy (UG), starostwo powiatowe	Wzrost ilości działających na terenie gminy organizacji pozarządowych oraz aktywnie funkcjonujących ciał dialogu społecznego
Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej	Liczba wybudowanych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury użyteczności publicznej	Urząd Gminy (UG)	Zwiększenie liczby wyremontowanej, zmodernizowanej lub wybudowanej infrastruktury użyteczności publicznej
Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących mieszkańców	Liczba nowoutworzonej oferty zajęć kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, integracyjnych dla mieszkańców gminy	Urząd Gminy (UG)	Zwiększenie liczby zajęć kulturalnych, sportowych, edukacyjnych, integracyjnych dla mieszkańców gminy
Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy	Częstotliwość kursów realizowanych w ramach transportu publicznego	Urząd Gminy (UG)	Zwiększenie liczby kursów realizowanych w ramach transportu publicznego

4. POWIĄZANIE ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO RZĘDU

4.1. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r.

Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 r. została uchwalona w 2013 r. i jest zaktualizowaną i gruntownie przebudowaną wersją strategii z 2005 r.

Wizja regionu określona w nowej strategii to: "Blisko siebie – Blisko Europy".

Cel nadrzędny: "Nowoczesna gospodarka w atrakcyjnym środowisku".

Cel nadrzędny zostanie zrealizowany poprzez realizację 8 celów szczegółowych:

1. Rozwój gospodarki oparty na wiedzy.
2. Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej.
3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP.
4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów, oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa.
5. Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno – informacyjnych.
6. Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.
7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.
8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.

Badaniu poddano ich zgodność z celami szczegółowymi niniejszej strategii. Powiązania będące jego wynikiem zawarto poniżej w tabeli. Jak widać, mamy tu do czynienia z bardzo wysokim stopniem zgodności.

Tabela 4.1. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego

Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 – 2022	...powiązane są z...	... celami szczegółowymi Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku
Sfera środowiskowa		
Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)	⇒	Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych	⇒	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa Cel 5 Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno – informacyjnych Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia
Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami.	⇒	Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy	⇒	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa
Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy		Cel 4 Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i

	➡	poprawa poziomu bezpieczeństwa Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia
Sfera gospodarcza		
Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE)	➡	Cel 1 Rozwój gospodarki opartej na wiedzy Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników
Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy	➡	Cel 1 Rozwój gospodarki opartej na wiedzy Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników
Rozwój rynku lokalnych produktów i usług	➡	Cel 1 Rozwój gospodarki opartej na wiedzy Cel 3 Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP Cel 6 Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników
Sfera społeczna		
Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy	➡	Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej	➡	Cel 5 Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno – informacyjnych Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących mieszkańców	➡	Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia Cel 8 Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne
Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy	➡	Cel 2 Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej Cel 7 Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia

4.2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Kraju do 2020 r.

Cele zapisane w Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty powinny wpisywać się w nadrzędny dla Polski wieloletni dokument strategiczny rozwoju społeczno - gospodarczego, tj. Strategię Rozwoju Kraju 2020 (SRK), stanowiący odniesienie dla innych strategii i programów rządowych, jak i innych dokumentów opracowywanych na szczeblu regionalnym i lokalnym. Dokument ten określa cele i priorytety rozwoju Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić, uwzględniając przy tym najważniejsze trendy rozwoju gospodarki światowej oraz cele, jakie stawia Unia Europejska w Strategii Europa 2020. SRK zakłada, że Polska w roku 2020 to aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka i sprawne państwo. Wizja ta ma zostać osiągnięta poprzez działania realizowane w 3 obszarach strategicznych:

- I sprawne i efektywne państwo,
- II konkurencyjna gospodarka,
- III spójność społeczna i terytorialna.

Badaniu poddano zgodność celów w ramach poszczególnych obszarów z celami szczegółowymi niniejszej strategii. Powiązania będące jego wynikiem zawarto w poniżej tabeli. Jak widać, mamy tu również do czynienia z bardzo wysokim stopniem zgodności.

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

Tabela 4.2. Powiązania Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty ze Strategią Rozwoju Kraju

Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 – 2022	...powiązane są z...	... celami Strategii Rozwoju Kraju do 2020 roku
Sfera środowiskowa		
Wspieranie efektywności energetycznej oraz wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii (OZE)	➡	II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej II.6.4. Poprawa stanu środowiska II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu
Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym dróg lokalnych	➡	II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami II.6.4. Poprawa stanu środowiska
Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki odpadami	➡	II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami II.6.4. Poprawa stanu środowiska
Rozwój oferty turystyczno-rekreacyjnej w oparciu o zasoby przyrodnicze i kulturowe gminy	➡	II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami II.6.4. Poprawa stanu środowiska
Prowadzenie działań związanych z zachowaniem walorów kulturowych i przyrodniczych gminy	➡	II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami II.6.4. Poprawa stanu środowiska
Sfera gospodarcza		
Aktywny rozwój podstrefy Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (LSSE)	➡	II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej
Wsparcie przedsiębiorczości mieszkańców i podmiotów gospodarczych oraz ich współpracy na rzecz rozwoju gminy	➡	II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko

Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2016 - 2022

		zaawansowanych technologicznie II.2.4. Poprawa warunków ramowych dla prowadzenia działalności gospodarczej II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej
Rozwój rynku lokalnych produktów i usług	→	II.1.4. Rozwój eksportu towarów i usług II.2.1. Zwiększenie produktywności gospodarki II.2.2. Wzrost udziału przemysłów i usług średnio i wysoko zaawansowanych technologicznie II.2.3. Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego
Sfera społeczna		
Włączenie obywateli i organizacji pozarządowych w planowanie i realizację działań na rzecz rozwoju gminy	→	I.3.2. Rozwój kapitału społecznego II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich
Rozwój i modernizacja infrastruktury użyteczności publicznej	→	II.5.1. Zapewnienie powszechnego dostępu do Internetu II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych
Rozwój oferty spędzania czasu wolnego i działań integrujących	→	II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego
Wsparcie rozwoju i funkcjonowania transportu publicznego na terenie gminy	→	II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych

Literatura:

1. Strategia Rozwoju Gminy Kostomłoty na lata 2007 – 2015;
2. „Gmina Kostomłoty w Centrum Europy” – wydawnictwo Urzędu Gminy w Kostomłotach;
3. Dane i dokumenty przekazane przez pracowników Urzędu Gminy;
4. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Portal „Moja Polis”;
6. W. Kłosowski, J. Warda, Wyspy szans. Jak budować strategię rozwoju lokalnego?, Bielsko-Biała 2001;
7. A. Szewczuk, M. Kogut – Jaworska, M. Ziolo, Rozwój lokalny i regionalny. Teoria i praktyka., Warszawa 2011.